

TYÖELÄMÄTUTKIMUSTA

SAK:n jäsentutkimus 2019

SAK

Sisältö

Tekijältä	5
SAK:laiset kantavat huolta ilmastonmuutoksesta	6
Liittojen tärkein tehtävä on parantaa työoloja ja työsuojelua	12
Työllisyys ja työelämän tasa-arvo huolettavat	14
Omassa työssä tärkeintä hyvät työkaverit	17
Työelämän tulevaisuus nähdään melko toiveikkaasti	20
Valtaosan työpaikalla on luottamusmies	23

Ammattiliitolta haetaan tukea ja turvaa	24
Jäsenyys koetaan tärkeäksi	24
Tarvetta joustavammille toimintamuodoille	26
Suurin osa on työskennellyt maahanmuuttajan kanssa	28
Näkemykset maahanmuuttajista työelämässä varsin myönteisiä	29
Huolena palkkojen polkeminen	30
Puutteellinen kielitaito on suurin ongelma	30
Työntekijöitä ulkomailta – hyvä vai huono asia?	32
Sukupuolten mielipiteissä selkeä ero	33
Taustatietoja	34

SAK:n jäsentutkimus 2019

SAK on vuodesta 1984 lähtien kartoittanut viiden vuoden välein ammattiliittojensa jäsenten odotuksia liittojen toiminnalle ja edunvalvonnalle. Tänä vuonna jäsentutkimusta suunnattiin entistä enemmän tulevaisuuteen kysymällä vielä pitkään työelämässä olevien eli 20–40-vuotiaiden näkemyksiä edunvalvonnan painotuksista.

Vuoden 2019 jäsentutkimukselle valittiin myös kaksi tällä hetkellä laajasti puhuttavaa erityisteemaa: SAK:laisten liittojen jäsenten suhtautuminen ilmastonmuutokseen sekä työperäiseen maahanmuuttoon.

Kantar TNS haastatteli puhelimitse 1 216 liittojen jäsentä maalisi- ja huhtikuussa 2019. Haastattelut kiintiöitiin osallistuneiden jäsenliittojen jäsenmäärän mukaan.

Tutkimukseen osallistuivat Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT, Ilmailualan Unioni IAU, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL, Aliupseeriliitto, Vankilavirkailijain Liitto VVL, Palvelualojen ammattiliitto PAM, Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU, Rakennusliitto, Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL, Sähköalojen ammattiliitto, Teollisuusliitto sekä Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto.

Lisätietoja:

Riitta Juntunen
riitta.juntunen@sak.fi

ISBN 978-951-714-320-2

Tekijältä

Tärkeimmät perusteet ammattiliittoon liittymiselle ovat pysyneet samankaltaisina vuosien saatossa: jäsenet odottavat liitoilta tukea, jos heillä on ongelmia työnantajansa kanssa, sekä turvaa työttömyyden varalle. On hienoa huomata, että ammattiliittojen jäsenet pitävät jäsenyyttään vähintään melko tärkeänä osana elämäänsä.

Jäsenyyteen ja ammattiliittojen tehtäviin liittyvien aiheiden lisäksi tämän vuoden tutkimukseen valittiin kaksi työelämään ja työntekoon vahvasti vaikuttavaa erityisteemaa: ilmastonmuutos ja työperäinen maahanmuutto.

Maahanmuuttajien määrä on kasvanut Suomessa huomattavasti tällä vuosituhanella. Valtaosalla SAK:laisten liittojen jäsenillä onkin jo kokemusta työskentelystä maahanmuuttajien kanssa. Siksi halusimme selvittää jäsenten ajatuksia työperäisestä maahanmuutosta ja siitä, mihin suuntaan monikulttuurisia työpaikkoja olisi kehitettävä.

Myös ilmastonmuutoksen tiedetään vaikuttavan työelämään monin tavoin. Yleisesti uskotaan esimerkiksi joidenkin töiden häviävän ja uusien syntyvän. Erilaiset sään ääri-ilmiöt voivat aiheuttaa ongelmia vaikkapa energiantuotannossa ja toisaalta ympäristöystävälliset tuotantomuodot yleistyvät. Jäsentutkimuksessa kartoitimmekin liittojen jäsenten suhtautumista ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ammattiliittojen rooliin ilmastopolitiikassa.

Mielenkiintoista vuoden 2019 jäsentutkimuksen tuloksissa on, että naisten ja miesten ajatusmaailmoissa näkyy melkein pä kysymyksessä kuin kysymyksessä selkeitä eroja. Naiset ovat miehiä enemmän huolissaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja valmiimpia toimiin sen hillitsemiseksi. Naiset kantavat miehiä enemmän huolta työelämän tasa-arvosta sekä työttömyysturvan ja eläke-etujen riittävydestä. Miehet puolestaan nostavat naisia tärkeämmäksi toimet työllisyyden puolesta. Työperäistä maahanmuuttoa koskevissa kysymyksissä naisten suhtautuminen on selkeästi myönteisempää kuin miesten.

Toisaalta taas miehet ovat naisia vähemmän huolissaan omasta tulevaisuudestaan työmarkkinoilla ja omasta osaamisestaan sekä jaksamisestaan. Naiset puolestaan voisivat miehiä useammin kouluttautua uuteen ammattiin eivätkä pidä omassa työssään hyvää palkkaa ihan yhtä tärkeänä kuin miehet.

Naisten ja miesten erilaiset näkemykset peilautuvat myös eroina nais- ja miesvaltaisten toimialojen välillä. Toisaalta on myös otettava huomioon se, miten eri tavalla työelämän haasteet koskettavat eri toimialoja. Teollisuudessa ja kuljetusalalla vaatimukset ympäristöystävällisistä investoinneista ja ekologisista toimintatavoista mylläävät toimialaa huomattavasti enemmän kuin palvelualoilla. Myös ulkomaisen työvoiman tarve koskettaa eri lailla eri toimialoja.

Riitta Juntunen
Tutkimusasiantuntija
SAK

01

SAK:laiset kantavat huolta ilmastonmuutoksesta

SAK:laisten liittojen jäsenet ovat yleensä ottaen huolissaan ilmastonmuutoksesta, mutta sektorien ja sukupuolien välillä näkyy eroja. Ne tulevat erityisesti esiin, kun kysytään ammattiliittojen tehtävistä ilmastonmuutokseen liittyen sekä ilmastonmuutosta hillitsevien investointien työllisyys- ja taloudellisista vaikutuksista.

Vastaajista valtaosan mielestä ilmaston muutos on vähintäänkin melko vakava ongelma. Erittäin vakavana ongelmana ilmaston muutosta pitää lähes joka toinen (44 %) jäsen. Yli puolet naisista sekä yksityisen ja julkisen palvelualan työntekijöistä pitää ilmaston muutosta erittäin vakavana ongelmana. Miehistä näin ajattelee selvästi harvempi, noin joka kolmas.

Ilmastonmuutosta pitää vain vähäisenä ongelmana tai ei lainkaan ongelmallisena 17 prosenttia SAK:laisten liittojen jäsenistä. Useimmiten näin ajattelee teollisuudessa (25 %) ja kuljetusaloilla (22 %). Miehistä tätä mieltä on noin joka neljäs (23 %), kun taas naisista näin ajattelee vain kahdeksan prosenttia.

Eri alojen ja sukupuolten väliset näkemyserot nousevat esille myös kaikissa ilmastonmuutokseen liittyvissä väittämässä, joita tutkimuksessa esitimme.

Liittojen jäsenet ovat laajasti samaa mieltä siitä, että työpaikoilla on kehitettävä työtapoja, jotka vähentävät energian ja materiaalien kulutusta. Jäsenet ovat myös luottavaisia, että ympäristöystävällisen teknologian kehittyminen tuo mukanaan uusia työpaikkoja.

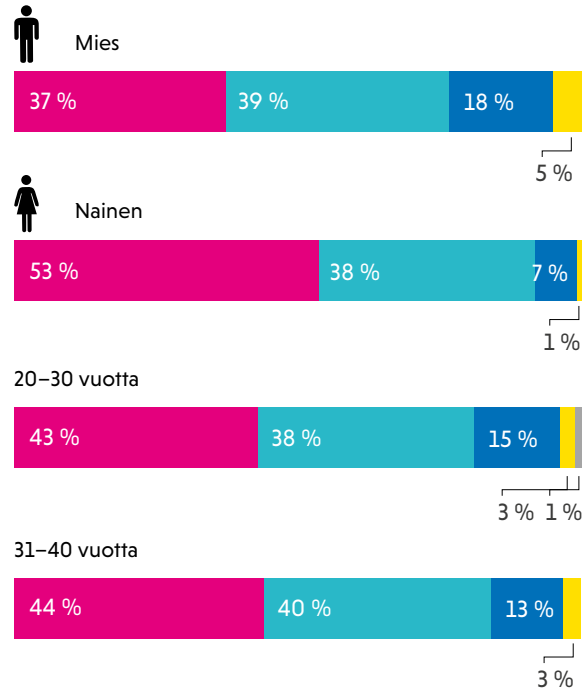
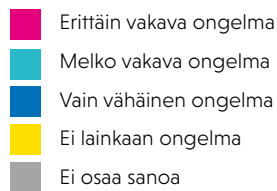
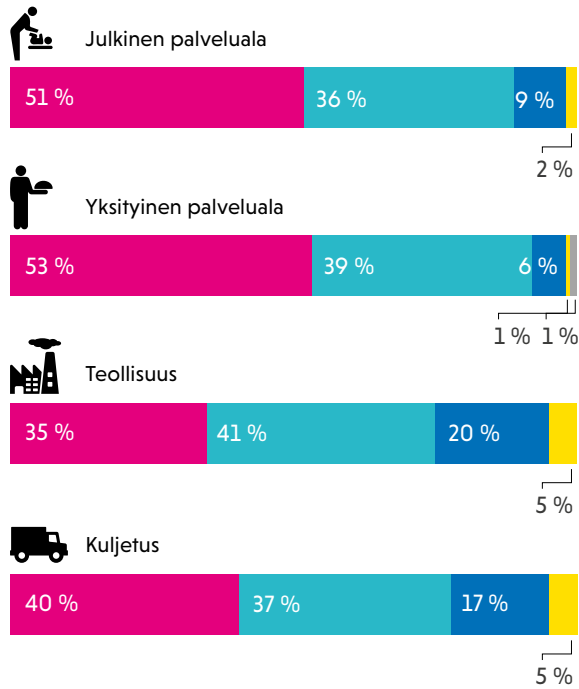
Selkeä enemmistö on vähintään jokseenkin samaa mieltä, että ammattiliittojen tulisi osallistua toimiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja järjestettävä koulutusta ekologiseen toimintaan työpaikoilla.

Enemmän hajontaa jäsenten näkemyksissä on, kun kysytään ammattiliittojen tehtävistä ilmastonmuutokseen liittyen sekä ilmastonmuutosta hillitsevien investointien työllisyys- ja taloudellisista vaikutuksista.

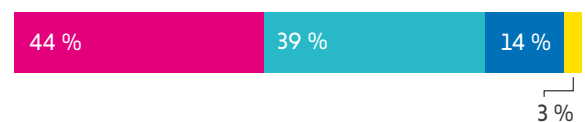
Selkeimmin erot tulevat esille, kun vertaillaan, kuinka moni on väittämistä täysin samaa mieltä tai täysin erimieltä.

Yksityisellä palvelualalla työskentelevistä lähes puolet (46 %) on täysin samaa mieltä siitä, että ammattiliittojen on osallistuttava toimiin ilmaston muutoksen hillitsemiseksi. Useampi kuin kaksi kolmesta (38 %) julkisella sektorilla työskentelevistä on täysin samaa mieltä. Sen sijaan teollisuudessa työskentelevistä ja miehistä näin ajattelee vain reilu neljännes (27 %).

Miten vakava ongelma ilmastonmuutos on? (%)

KAIKKI YHTEENSÄ

44%

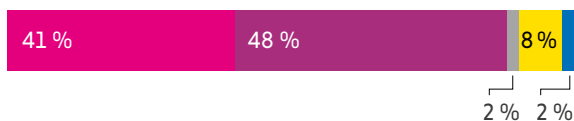
Lähes joka toinen jäsen pitää ilmastonmuutosta erittäin vakavana ongelmana.

Mitä mieltä olet väittämistä? (%)

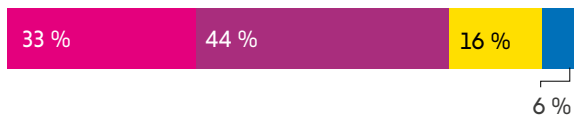
Työpaikoilla on kehitettävä työtapoja, jotka vähentävät energian ja materiaalien kulutusta.

Ympäristöystävällinen teknologia luo uusia työpaikkoja.

Ammattiliittojen tulee osallistua toimiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

On tärkeää toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, vaikka se tarkoittaisi, että sinun on kouluttauduttava uuteen ammattiin.

Ammattiliittojen on järjestettävä koulutusta ekologiseen toimintaan työpaikoilla.

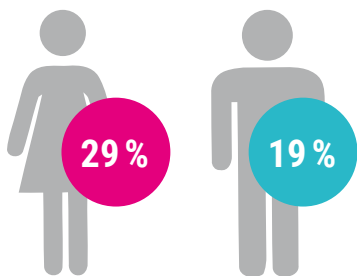
Työpaikoilla on investoitava ympäristötoimiin, vaikka se tarkoittaisi pienempiä palkankorotuksia.

Ilmastonmuutosta on hillittävä, vaikka se tarkoittaisi työpaikkojen vähenemistä joillakin aloilla.

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Ei osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

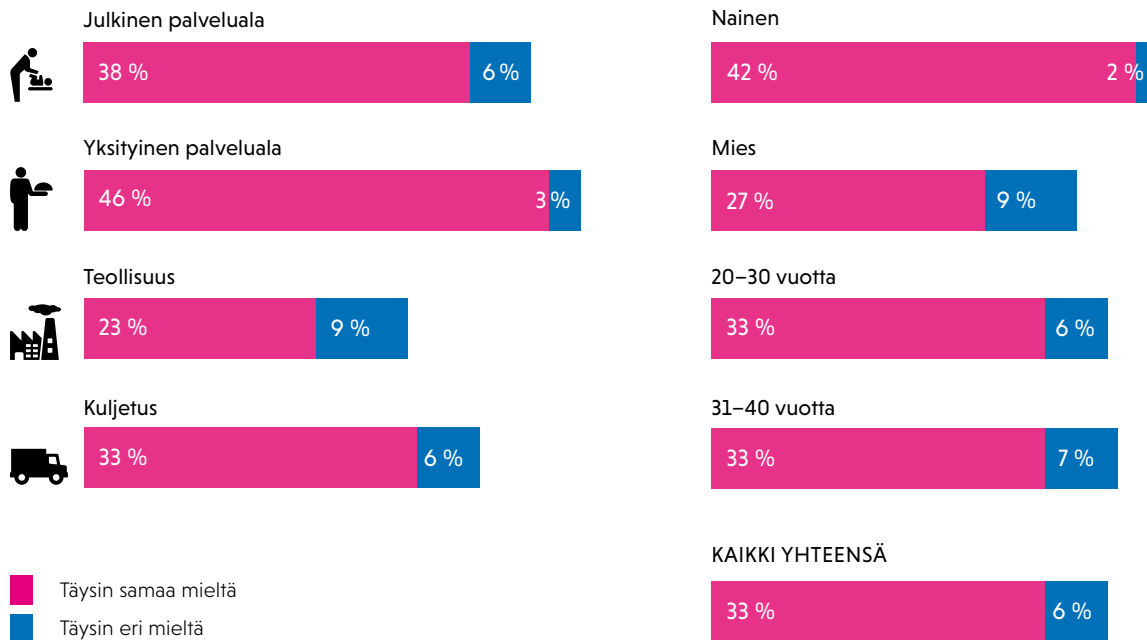
Naisista reilu neljännes (29 %) pitää koulutusta ekologiseen toimintaan työpaikoilla ammattiliittojen tehtävänä ja miehistä näin kokee vajaa viidennes (19 %)

Yksityisellä palvelualalla ajatellaan muita useammin, että ammattiliittojen tehtäviin kuuluu myös järjestää koulutusta ekologiseen toimintaan työpaikoilla; joka kolmas yksityisen palvelualan työntekijä (32 %) on täysin samaa mieltä väittämästä, kun taas teollisuus- ja kuljetusaloilla näin ajattelee alle viidennes (18 %) jäsenistä.

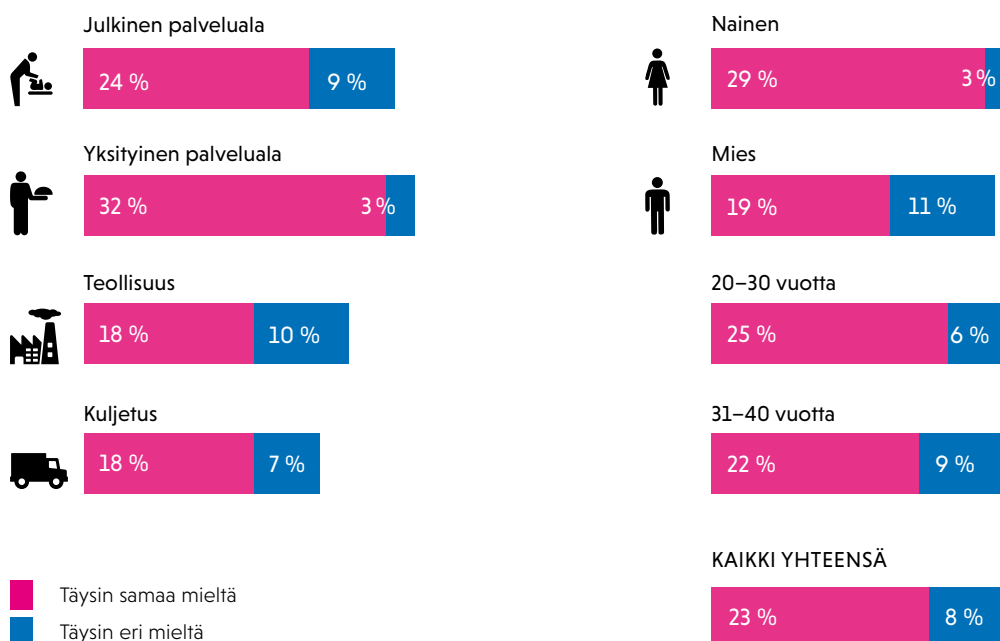
Ero naisten ja miesten näkemyksissä on selvä. Naisista reilu neljännes (29 %) pitää koulutusta ammattiliittojen tehtävänä ja miehistä näin kokee vajaa viidennes (19 %). Sukupuolten väliset näkemyserot selittävät pääosin sektorien väliset erot suhtautumisessa ilmastoasioihin.

Kolmannes SAK:laisten liittojen naispuolisista jäsenistä (34 %) on täysin samaa mieltä, että meidän on toimittava ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, vaikka se tarkoittaisi uuden ammatin opiskelemista. Miehistä näin ajattelee joka neljäs (24 %) ja vähiten kannatusta väite saa teollisuudessa työskenteleviltä. Teollisuusalojen jäsenistä vain joka viides (19 %) on täysin samaa mieltä väitteestä ja 13 prosenttia on asiasta täysin eri mieltä.

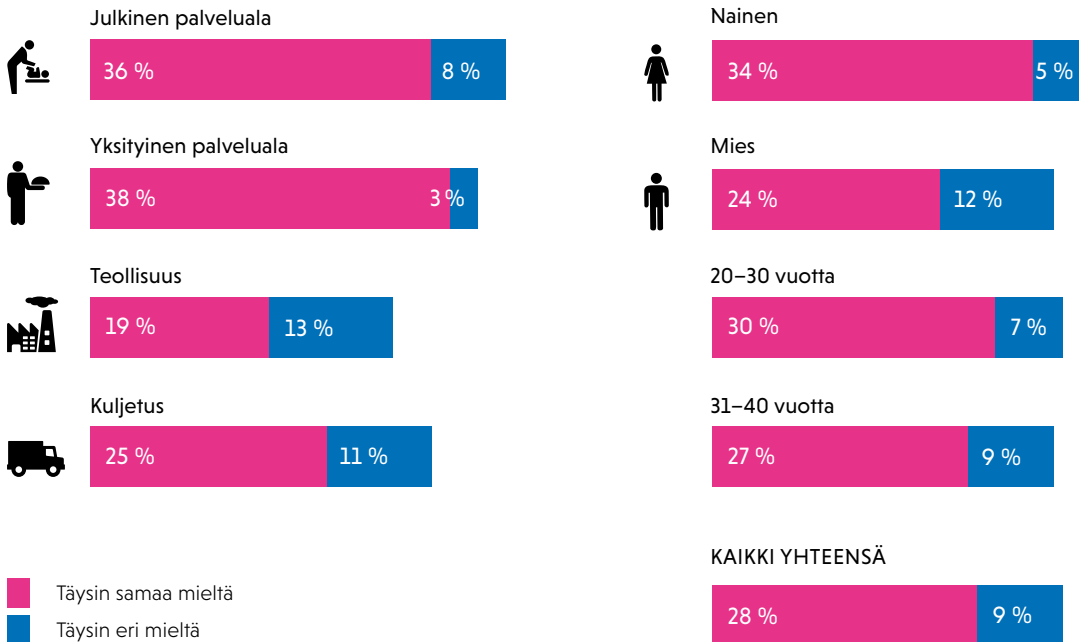
Ammattiliittojen tulee osallistua toimiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. (%)

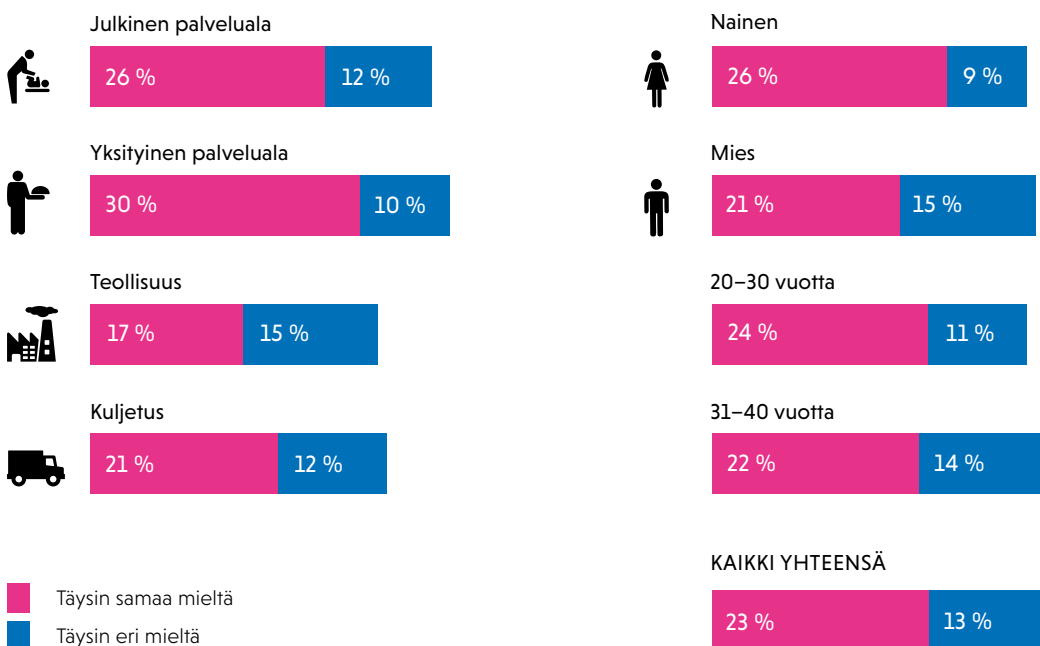
Ammattiliittojen on järjestettävä koulutusta ekologiseen toimintaan työpaikoilla. (%)

On tärkeää toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, vaikka se tarkoittaisi, että sinun on kouluttauduttava uuteen ammattiin. (%)

Työpaikoilla on investoitava ympäristötoimiin, vaikka se tarkoittaisi pienempiä palkankorotuksia. (%)

Vaikka ympäristöinvestoinnit työpaikoilla tarkoittaisivat pienempiä palkankorotuksia, löytyy jäsenistöstä investoinneille kannatusta. Täysin ja jokseenkin samaa mieltä väittämästä on kaksi kolmesta (65 %) SAK:laisesta. Täysin samaa mieltä ovat useimmin yksityisen palvelualan työntekijät (30 %) ja täysin eri mieltä ovat useimmin teollisuuden työntekijät (17 %).

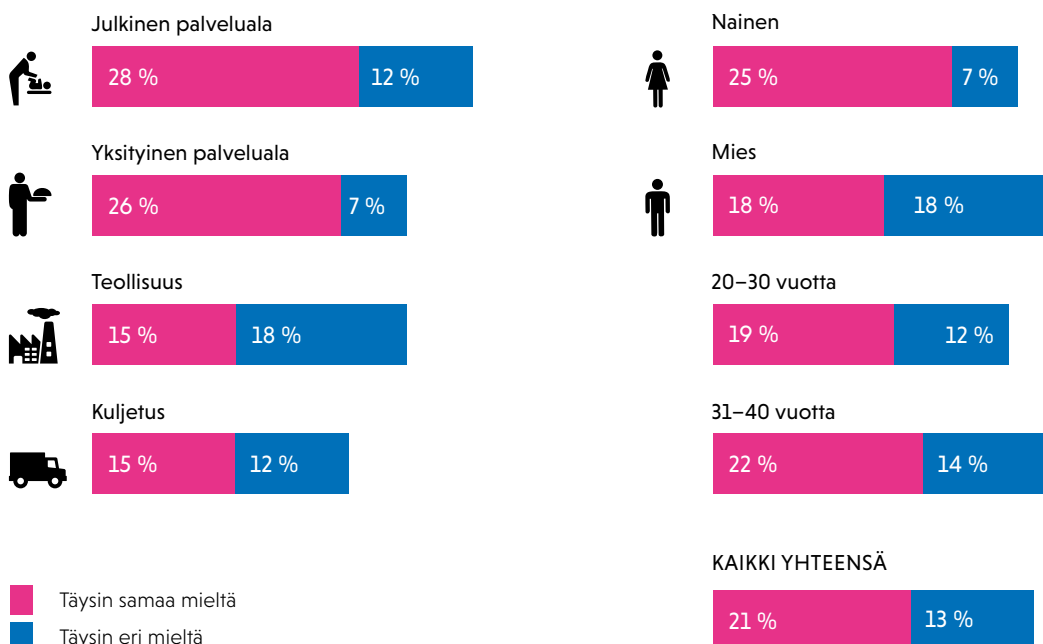
Liittojen jäseniä pohdituttaa ilmastonmuutosta koskeissa väitteissä eniten ympäristötoimien vaikutukset työllisyyteen. Väitteestä *”Ilmastonmuutosta on hillittävä, vaikka se tarkoittaisi työpaikkojen vähenemistä joillakin aloilla”* ovat vähiten samaa mieltä teollisuudessa ja kuljetusaloilla työskentelevät

jäsenet. Teollisuudessa 18 prosenttia jäsenistä on täysin eri mieltä väitteestä ja vain 15 prosenttia täysin samaa mieltä. Tässäkin väitteessä naisten ja miesten vastaukset eroavat selvästi.

SAK:n mielestä ilmastopolitiikan mahdollisesti negatiivisiin työllisyysvaikutuksiin pitää reagoida ennakolta. Työntekijöille pitää luoda polku uuteen työhön muun muassa heidän osaamistaan päivittämällä jo työsuhteen aikana. Sen lisäksi on kiinnitettävä huomiota siihen, että ympäristötoimien ja ympäristöystävällisen teknologian myötä syntyvät työpaikat ovat sellaisia, että niistä saatavalla palkalla tulee toimeen.

Ilmastonmuutosta on hillittävä, vaikka se tarkoittaisi työpaikkojen vähenemistä joillakin aloilla. (%)

02

Liittojen tärkein tehtävä on parantaa työoloja ja työsuojelua

Työntekijöiden työolojen parantaminen ja työsuojelun tehostaminen ovat nousseet perinteisesti SAK:n jäsentutkimuksissa ammattiliittojen työlistan kärkeen. Niin tälläkin kertaa, kun asiaa on kysytty 20–40-vuotiailta liittojen jäseniltä.

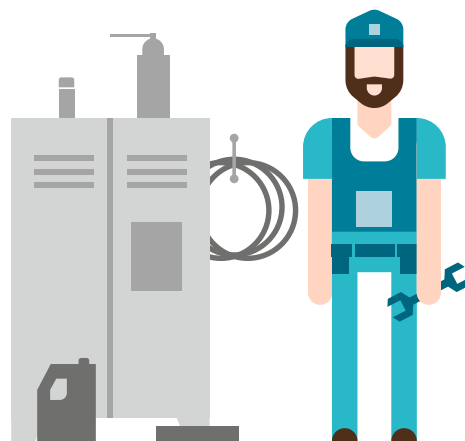
Ammattiliittojen jäsenten mielestä liittojen tärkein tehtävä neuvotteluissa työnantajan kanssa on työolojen ja työsuojelun parantaminen. Näin ajattelevat sekä miehet että naiset. Lähes yhtä tärkeänä pidetään palkoista neuvottelemista.

Julkisella sektorilla palkoista neuvottelemisen nousee kaikkein tärkeimmäksi tehtäväksi. Teollisuudessa työskentelevät puolestaan pitävät juuri työolojen ja työsuojelun parantamista tärkeimpänä.

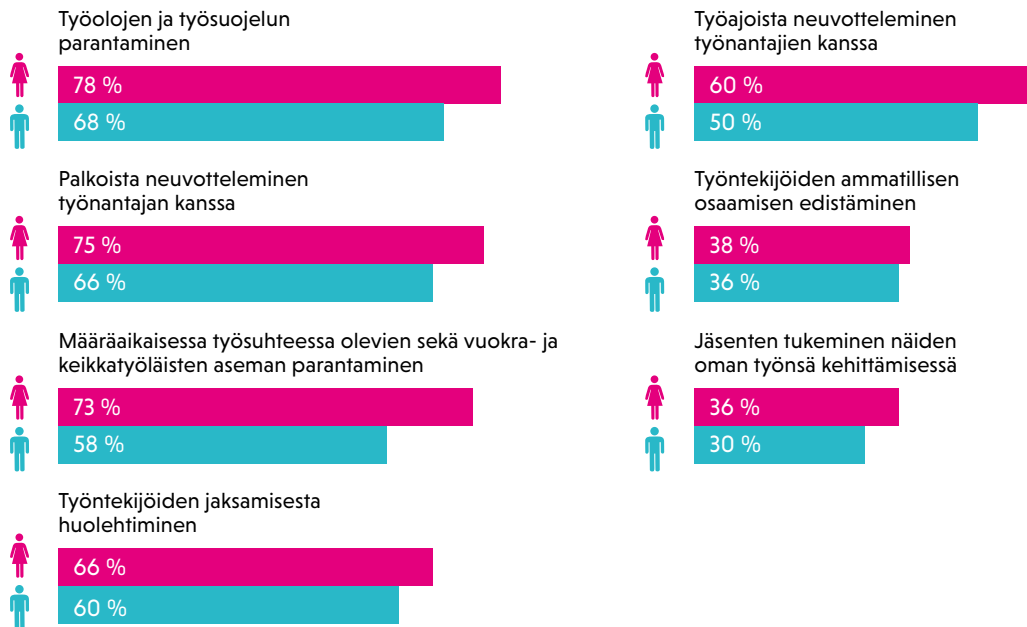
Erityisesti naiset sekä julkisen ja yksityisen palvelualan työntekijät nostavat kaikkein tärkeimpien tehtävien joukkoon myös määräaikaisessa työsuhteessa olevien sekä vuokra- ja keikkatyöntekijöiden aseman parantamisen.

Enemmistö jäsenistä pitää myös työntekijöiden jaksamisesta huolehtimisesta ja työajoista neuvottelemista erittäin tärkeänä liiton tehtävänä. Työajoista neuvottelemisen ei ole yhtä tärkeä tehtävä teollisuusaloilla kuin mitä se on julkisella alalla työskentelevien mielestä.

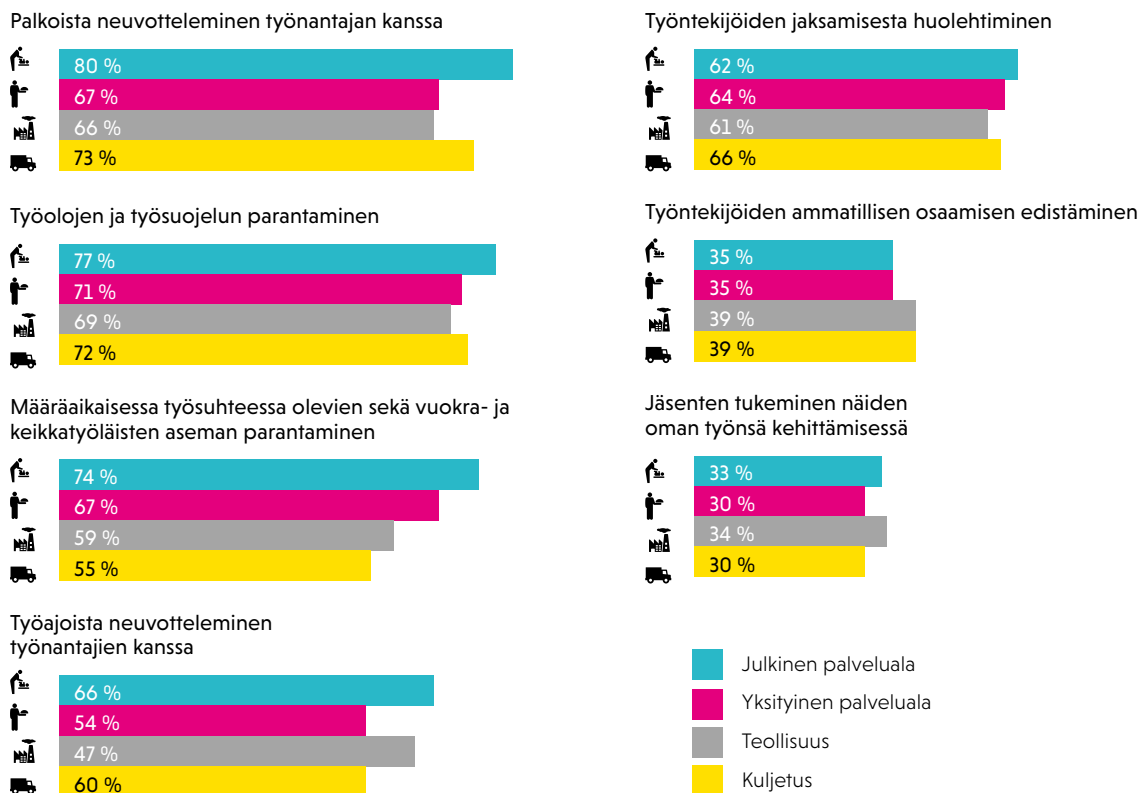
Jäsentutkimukseen vastanneiden mielestä ammatillisen osaamisen edistämistä ja jäsenten tukemista näiden oman työnsä kehittämisessä ei mielletä yhtä vahvasti ammattiliittojen tehtäväksi. Noin kolmannes pitää ammatillisen osaamisen edistämistä ja tukea oman työn kehittämisessä erittäin tärkeänä tehtävänä ammattiliitoille.

Ammattiliiton tehtävät neuvotteluissa työnantajan kanssa, erittäin tärkeä.
(%, sukupuolen mukaan)

Ammattiliiton tehtävät neuvotteluissa työnantajan kanssa, erittäin tärkeä.
(%, toimialan mukaan)

03

Työllisyys ja työelämän tasa-arvo huolettavat

Työelämän epävarmuus ja työntekijöiden turvallisuuden tarve nousevat selkeästi esille, kun ammattiliittojen jäseniltä kysytään ammattiliittojen yhteiskunnallisten tehtävien tärkeydestä. Naisten ja miesten näkemykset kuitenkin poikkeavat jonkin verran toisistaan. Naisille on tärkeintä edistää työelämän tasa-arvoa, kun taas miehillä tärkeimmäksi nousee työllisyydestä huolehtiminen.

SAK:laisten jäsenten mielestä ammattiliittojen tärkeimpinä yhteiskuntapolitiittisina tehtävinä on huolehtia siitä, että Suomessa on tulevaisuudessakin töitä ja että työelämä on tasa-arvoista. Vastaajien mukaan on erittäin tärkeää tehdä töitä myös sen eteen, että suomalaisen työttömyysturvan taso pysyy riittävänä ja julkiset palvelut säilyvät hyvinä. Kaksi kolmesta pitää erittäin tärkeänä myös eläkkeistä huolehtimista.

Yli puolet vastaajista kokee, että ammattiliittojen on tärkeä toimia siten, että suomalainen työelämä pysyy mukana kehityksessä ja muutoksessa.

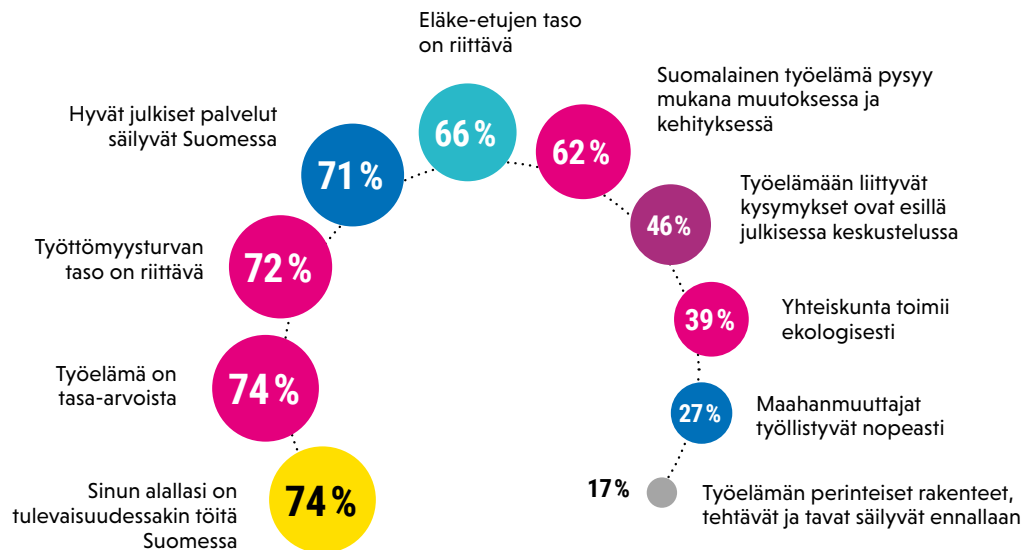
Naisten ja miesten näkemykset ammattiliittojen yhteiskunnallisten tehtävien tärkeydestä poikkeavat jonkin verran. Naisilla korostuu toiminta työelämän tasa-arvon, työttömyysturvan ja julkisten palvelujen puolesta, kun taas miehillä tärkeimmäksi tehtäväksi nousee työllisyydestä huolehtiminen.

Myös eri sektoreilla työskentelevien välillä näkyy joitain eroja suhtautumisessa liittojen yhteiskunnallisiin tehtäviin. Julkisella palvelualalla töitä tekevät pitä-

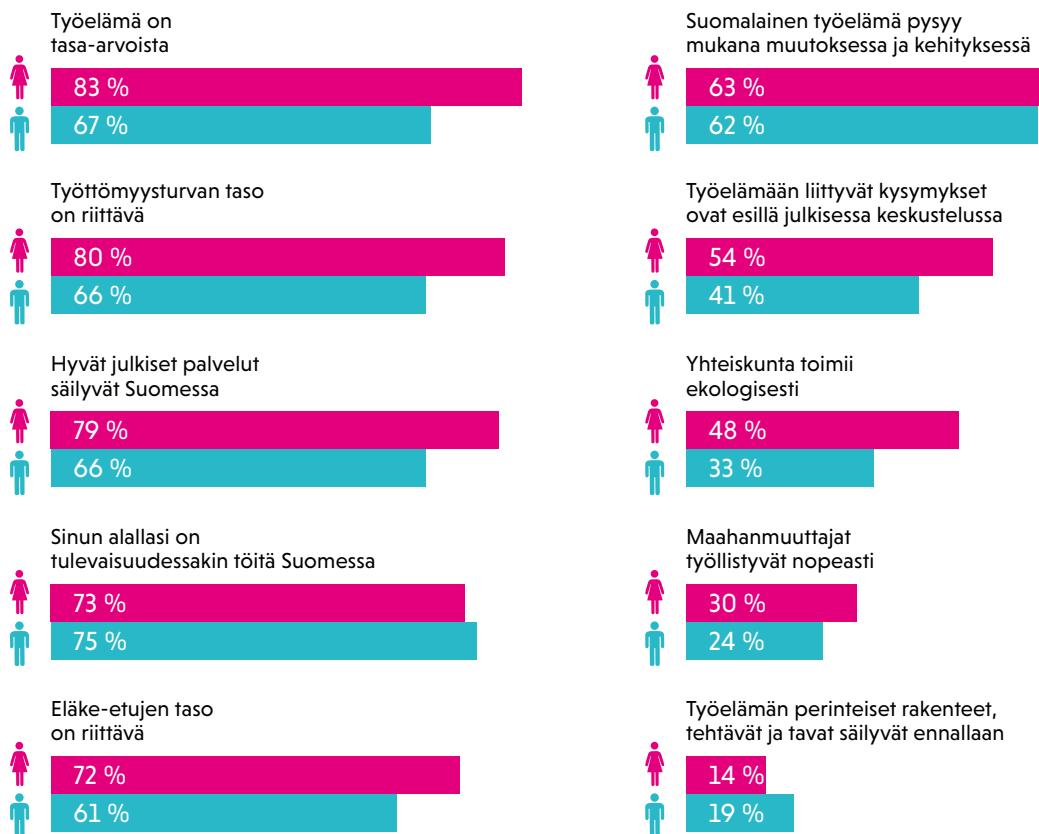
vät lähes kaikkia esitettyjä vaihtoehtoja tärkeämpänä kuin teollisuudessa ja kuljetusaloilla työskentelevät.

Selkein ero eri alojen välille nousee väitteissä yhteiskunnan toimimisesta ekologisesti ja maahanmuuttajien työllistymisestä. Lähes puolet (49 %) yksityisen palvelualan vastaajista ja 42 prosenttia julkisella palvelualalla työskentelevistä pitävät erittäin tärkeänä, että ammattiliitot toimivat ekologisemman yhteiskunnan puolesta. Teollisuuden ja kuljetusalojen vastaajista näin ajattelee kolmannes. Maahanmuuttajien nopean työllistymisen edistämistä pitää erittäin tärkeänä noin kolmannes palvelusalojen työntekijöistä, mutta vain noin joka neljäs teollisuudessa ja kuljetusaloilla.

Ammattiliiton yhteiskuntapoliittiset tehtävät, erittäin tärkeä. (%)

Ammattiliiton yhteiskuntapoliittiset tehtävät, erittäin tärkeä (% , sukupuolen mukaan)

Ammattiliiton yhteiskuntapoliittiset tehtävät, erittäin tärkeä.
(%, toimialan mukaan)

Työelämä on tasa-arvoista

Eläke-etujen taso on riittävä

Hyvät julkiset palvelut säilyvät Suomessa

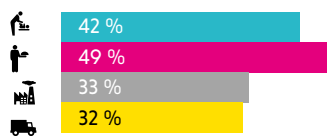
Suomalainen työelämä pysyy mukana muutoksessa ja kehityksessä

Sinun allalasi on tulevaisuudessakin töitä Suomessa

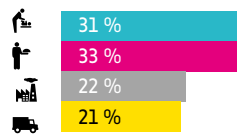
Yhteiskunta toimii ekologisesti

Työttömyysturvan taso on riittävä

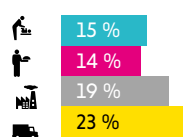
Maahanmuuttajat työllistyvät nopeasti

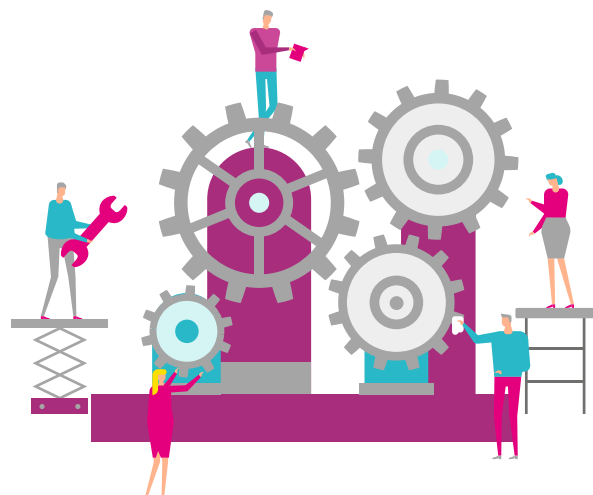
Työelämään liittyvät kysymykset ovat esillä julkisessa keskustelussa

Työelämän perinteiset rakenteet, tehtävät ja tavat säilyvät ennallaan

- Julkinen palveluala
- Yksityinen palveluala
- Teollisuus
- Kuljetus

04

Omassa työssä tärkeintä hyvät työkaverit

Työpaikan ilmapiirillä ja työssä viihtymisellä on selkeä yhteys työntekijöiden hyvinvointiin ja työn tuottavuuteen. Hyvää ilmapiiriä työpaikalla näyttävät SAK:laisetkin arvostavan erittäin paljon. Sukupuolten välillä kuitenkin löytyy eroja siinä, mitä asioita jäsenet pitävät omassa työssään tärkeänä. Miehet pitävät varmaa työpaikkaa ja hyvää palkkaa jonkin verran tärkeämpänä kuin naiset.

SAK:laisten liittojen jäsenet näyttävät arvostavan työssään erityisesti hyviä työkavereita ja osaavaa johtamista. Valtaosan (81 %) mielestä kaikkein tärkein tekijä työelämässä hyvä työporukka.

Lähes yhtä tärkeänä vastaajat pitävät hyvää johtamista, joka onkin viime vuosina noussut julkisessa keskustelussa esille yhtenä suurimmista työelämän haasteista.

Varma ja pysyvä työpaikka on useammalle kuin kahdelle kolmesta (65 %) jäsenestä erittäin tärkeä osa työtä.

Sukupuolten välillä on näissä työelämän arvoissa eroja. Tärkeysjärjestys lähes kaikkien asioiden osalta on kuitenkin sama sekä miehillä että naisilla. Merkittäv in ero sukupuolten välillä nousee esiin palkan kohdalla. Kun 39 prosenttia miehistä pitää hyvää palkkaa erittäin tärkeänä osana työtä, naisista näin ajattelee 29 prosenttia.

Naiset arvostavat hieman miehiä useammin hyvää työporukkaa, hyvää johtamista sekä mahdollisuuksiaan vaikuttaa oman työnsä järjestelyihin.

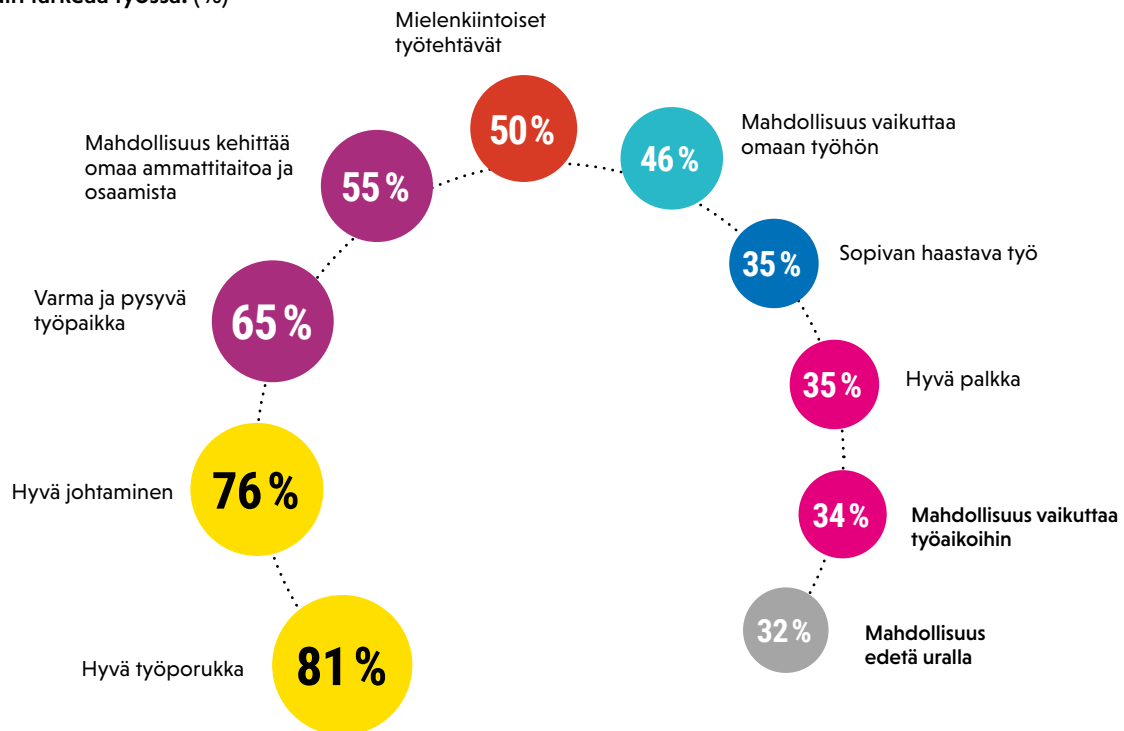
Eri sektoreiden väliset erot myötäilevät sukupuolten välisiä eroja, eli eroja löytyy jälleen naisvaltaisten palvelualojen ja miesvaltaisten teollisuus- ja kuljetusalojen välillä. Teollisuudessa työskentelevät jäsenet pitävät muita aloja useammin hyvää palkkaa ja varmaa työpaikkaa erittäin tärkeänä työssä.

Julkisella palvelualalla pidetään muita useammin erittäin tärkeänä mielenkiintoisia työtehtäviä ja mahdollisuuksia vaikuttaa työhön.

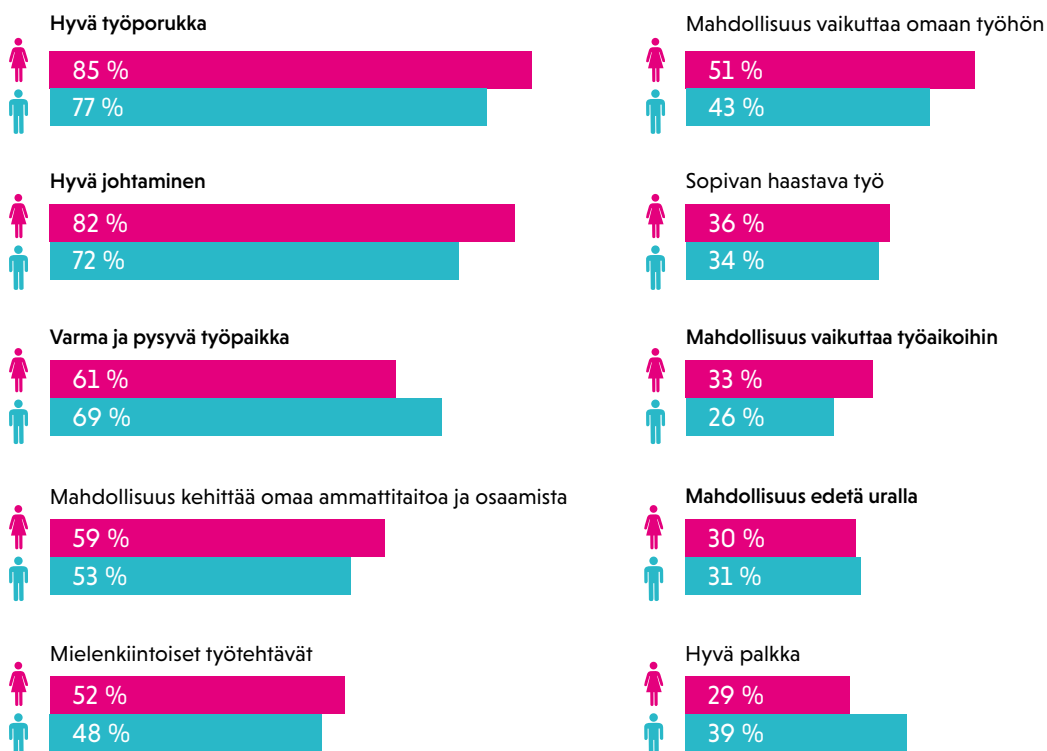
Samantyyppisiä tuloksia on saatu muissakin tutkimuksissa. Työterveyslaitoksen toteuttamassa kyselyssä¹ alle 25-vuotiaille todettiin, että nuorille tärkeintä työssä on hyvä ja kannustava työyhteisö. Lähes yhtä merkittävänä pidettiin esimiestyötä. Kolmanneksi tekijäksi nousi tasapaino työn ja muun elämän välillä.

¹ Auli Airila: Nuorten työelämäodotukset, Työterveyslaitos 2018

Erittäin tärkeää työssä. (%)

**Erittäin tärkeää työssä.
(%, sukupuolen mukaan)**

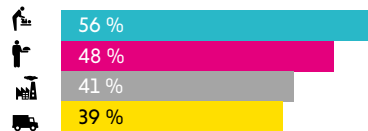

Erittäin tärkeää työssä
(%, toimialan mukaan)

Hyvä työporukka

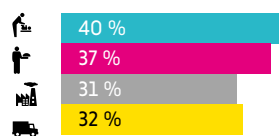
Mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön

Hyvä johtaminen

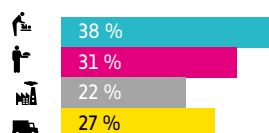
Sopivan haastava työ

Varma ja pysyvä työpaikka

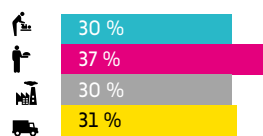
Mahdollisuus vaikuttaa työaikoihin

Mahdollisuus kehittää omaa ammattitaitoa ja osaamista

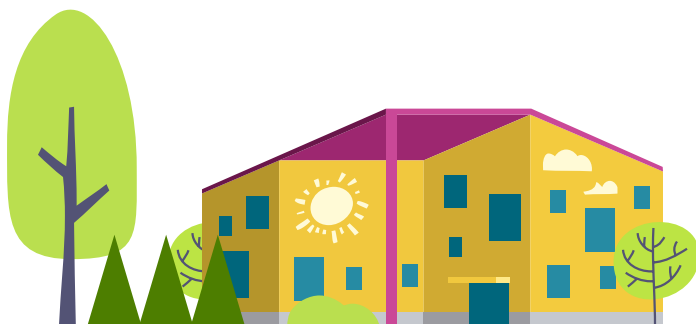
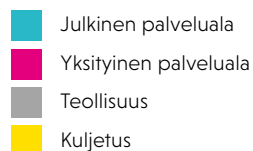
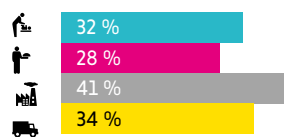
Mahdollisuus edetä uralla

Mielenkiintoiset työtehtävät

Hyvä palkka

05

Työelämän tulevaisuus nähdään melko toiveikkaasti

SAK:laisten ammattiliittojen alle 40-vuotiaiden jäsenten ajatukset omasta asemastaan työmarkkinoilla ja tulevaisuudestaan ovat kohtalaisen positiiviset. Naiset ovat kuitenkin miehiä enemmän huolissaan toimeentulostaan, osaamisensa riittävydestä ja jaksamisestaan työelämässä.

Valtaosa SAK:laisista ei pelkää, etteikö heidän osaamisensa riittäisi tulevaisuuden työmarkkinoilla (84 %), mutta toisaalta he voisivat kouluttautua uuteen ammattiinkin (79 %). Kaksi kolmesta (65 %) ei ole huolissaan omasta tulevaisuudestaan työmarkkinoilla, ja lähes yhtä moni (61 %) uskoo jaksavansa työssään myös tulevaisuudessa.

Kolme neljästä (76 %) liittojen jäsenestä on vähintään melko samaa mieltä väitteestä, että hänen palkkansa takaa riittävän toimeentulon. Kaksi viidestä (40 %) olisi valmis muuttamaan työn perässä toiselle paikkakunnalle, ja yhtä usea (39 %) voisi ajatella ryhtyvänsä riittäväksi.

Naisten ja miesten näkemysten välillä on näissäkin asioissa selkeitä eroja. Naisista joka neljäs (26 %) on täysin samaa mieltä siitä, että hänen palkkansa takaa riittävän toimeentulon. Miehistä näin ajattelee 39 prosenttia.

Naisista puolet (50 %) on täysin samaa mieltä väitteestä *"Voisit kouluttautua uuteen ammattiin"*, kun vastaavasti ajattelee miehistä 39 prosenttia. Naiset ovat hieman valmiimpia valmiita vähentämään työtuntejaan, vaikka palkka pienenisikin.

Naiset tuntevat olevan jonkin verran enemmän huolissaan tulevaisuudesta. Tämä käy ilmi, kun väitteitä katsotaan toisin päin eli kuinka moni on täysin eri mieltä esitetystä väitteistä.

Yli puolet miehistä ei ole lainkaan huolissaan siitä, vaikeuttaisiko perheenisäys jollakin tavalla heidän asemaansa työelämässä eikä myöskään omasta osaamisestaan työtehtävien muuttuessa. Naisista sen sijaan näin ajattelee nelisenkymmentä prosenttia.

Naiset ovat myös enemmän huolissaan työn kuorimituksesta. Vain yksi viidestä (20 %) ei pelkää lainkaan, etteikö jaksaisi työssään myös tulevaisuudessa, kun miehistä näin ajattelee useampi kuin joka kolmas (36 %).

Sukupuolten väliset erot näissäkin kysymyksissä peilautuvat myös sektoreiden välillä. Naisvaltaisilla julkisella sektorilla huoli jaksamisesta ja tulevaisuudesta työmarkkinoilla ovat suurempia kuin miesvaltaisilla teollisuus- ja kuljetusaloilla. Miesvaltaisilla aloilla koetaan myös useammin, että palkka takaa riittävän toimeentulon.

Naisten kokemus vastaa myös SAK:n työolo-
barometrin tuloksia¹. Tutkimuksessa todettiin, että sukupuolten välinen palkkaero on SAK:laisilla aloilla edelleen suuri. Miesten ja naisten välinen palkkaero on mediaanipalkalla mitaten noin 600 euroa/kk. Sukupuolten palkkaerossa on osin kysymys siitä, että julkisella maksetaan yksityistä heikompia palkkoja ja että naisvaltaiset alat ylipäättään ovat miesvaltaisia heikommin palkatut.

¹ SAK:n työolobarometri 2018

Ajatukset omasta asemasta työmarkkinoilla. (%)

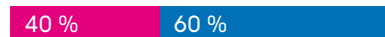
Voisit kouluttautua uuteen ammattiin

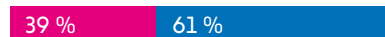
Palkkasi takaa riittävän toimeentulon

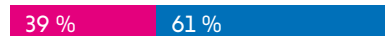
Olisit valmis muuttamaan työn perässä

Voisit ryhtyä yrittäjäksi

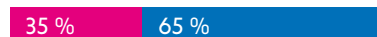
Pelkää, ettet jaksata työn kuormitusta tulevaisuudessa

Olisit valmis tekemään vähemmän työtunteja, vaikka palkkasi pienenisi

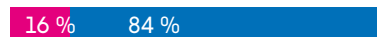
Olet huolissasi tulevaisuudestasi työmarkkinoilla

Pelkää, että perheellisäys voisi vaikeuttaa asemaasi työelämässä

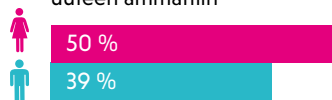
Pelkää, ettei osaamisesi riitä työtehtävien muuttuessa

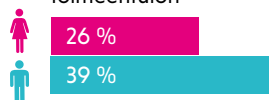
Täysin tai jokseenkin samaa mieltä
 Täysin tai jokseenkin eri mieltä

Täysin samaa mieltä väittämästä (% , sukupuolen mukaan)

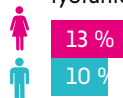
Voisit kouluttautua uuteen ammattiin

Palkkasi takaa riittävän toimeentulon

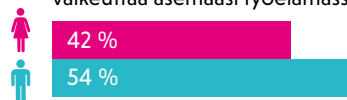

Olisit valmis tekemään vähemmän työtunteja, vaikka palkkasi pienenisi

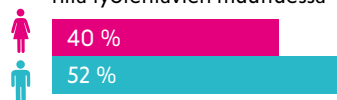

Täysin eri mieltä väittämästä (% , sukupuolen mukaan)

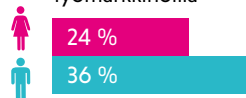
Pelkää, että perheellisäys voisi vaikeuttaa asemaasi työelämässä

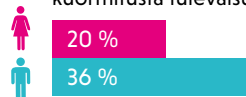
Pelkää, ettei osaamisesi riitä työtehtävien muuttuessa

Olet huolissasi tulevaisuudestasi työmarkkinoilla

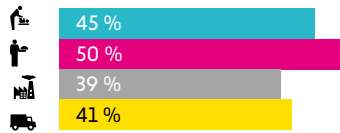

Pelkää, ettet jaksata työn kuormitusta tulevaisuudessa

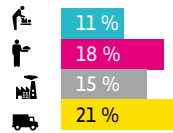

Täysin samaa mieltä väittämästä.
(%, toimialan mukaan)

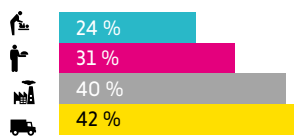
Voisit kouluttautua uuteen ammattiin

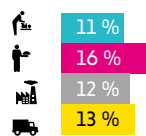
Olisit valmis muuttamaan työn perässä

Palkkasi takaa riittävän toimeentulon

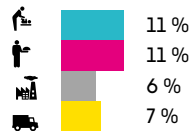
Voisit ryhtyä yrittäjäksi

Olisit valmis tekemään vähemmän työtunteja, vaikka palkkasi pienenesi

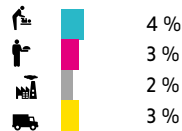
Pelkää, että perheenisäys voisi vaikeuttaa asemaasi työelämässä

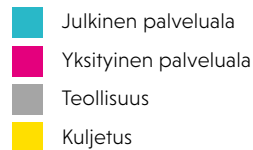
Pelkää, ettet jaksata työn kuormitusta tulevaisuudessa

Pelkää, ettei osaamisesi riitä työtehtävien muuttuessa

Olet huolissasi tulevaisuudestasi työmarkkinoilla

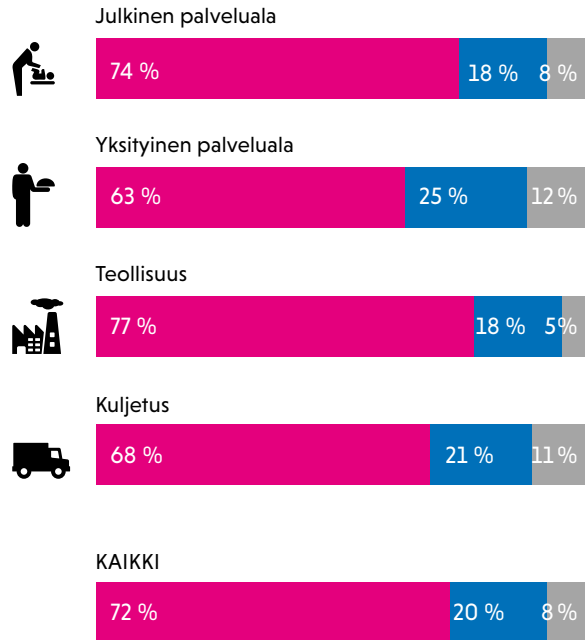
Valtaosan työpaikalla on luottamusmies

Lähes kolme neljästä (72 %) liittojen jäsenestä kertoo, että hänen työpaikallaan on luottamusmies. Useimmin näin on teollisuuden ja julkisen sektorin työpaikoilla. Sen sijaan yksityisellä sektorilla 63 prosenttia työskentelee työpaikoilla, joilla on luottamusmies. Kuljetusaloilla vastaava luku on 68 prosenttia.

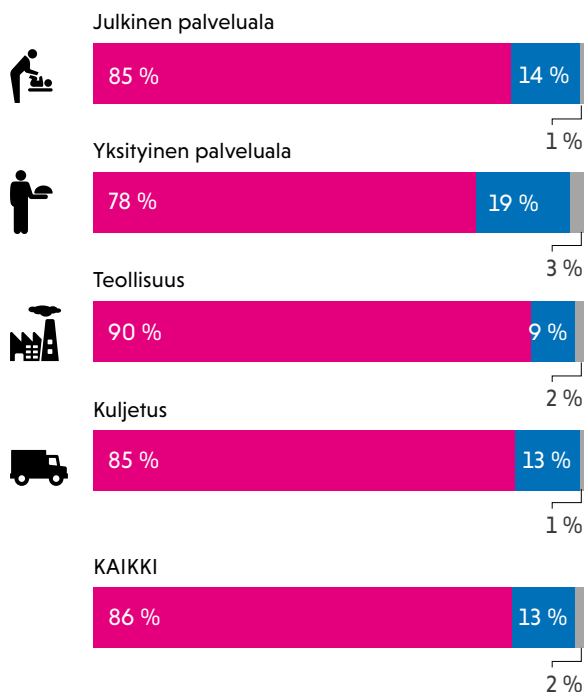
Valtaosa (86 %) myös tietää, kuka työpaikan luottamusmies on. Selkein tilanne on teollisuudessa työskentelevien joukossa, jossa lähes kaikki (90 %) kertovat tietävänsä, kuka työpaikan luottamusmies on.

Lähes kaikki vastaajat tietävät myös millaisissa asioissa luottamusmieheen voi ottaa yhteyttä. Useimmin näin vastaavat julkisella sektorilla työskentelevät ammattiliittojen jäsenet.

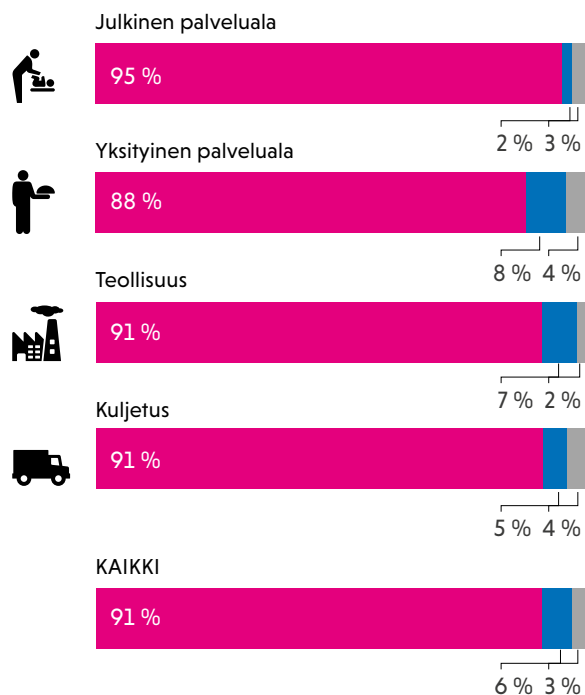
Onko työpaikallasi luottamusmies?

Tiedätkö kuka on luottamusmiehesi?

Tiedätkö millaisissa asioissa luottamusmieheen voi ottaa yhteyttä?

06

Ammattiliitolta haetaan tukea ja turvaa

Tärkeimmät syyt ammattiliittoon liittymiselle ovat ammattiliiton tuki ongelmissa työnantajan kanssa sekä ansiosidonnainen työttömyysturva. Perusteet jäsenyydelle eivät ole suuresti muuttuneet vuosien saatossa. Erityisesti naiset pitivät erittäin merkittävänä syynä ammattiliittoon kuulumiselle sitä, että liitot edistävät heidän mielestään tärkeitä yhteiskunnallisia asioita.

Miehille ansiosidonnaisen työttömyysturvan varmistaminen on kaikkein tärkein syy kuulua liittoon. Naisille puolestaan on miehiä useammin erittäin merkittävää liiton apu mahdollisissa ongelmissa työnantajan kanssa sekä se, että liitto neuvottelee jäsenen puolesta työehdoista.

Puolet naisista pitää erittäin merkittävänä syynä jäsenyydelleen sitä, että liitosta saa tietoa, neuvontaa ja koulutusta työelämään liittyvissä asioissa. Lähes yhtä moni pitää ammattiliittoon kuulumisessa erittäin tärkeänä, että ammattiliitot edistävät yhteiskunnallisesti tärkeitä asioita. Miehistä näin ajattelee molempien perusteiden kohdalla noin kolmannes.

Kolmannes ajattelee, että liittoon kuuluminen on maan tapa. Sen sijaan ammattiliittojen tarjoamat jäsenedut eivät tunnu olevan liittojen 20–40-vuotiaille jäsenille kovinkaan merkittäviä.

Erot eri toimialoilla työskentelevien välillä vastavat kutakuinkin sukupuolien välistä eroa. Selkeimmät erot löytyvät näkemyksistä, jotka koskevat ammattiliittojen yhteiskunnallista vaikuttamista. Yli puolet (57 %) julkisella sektorilla työskentelevistä pitää erittäin tärkeänä perusteluna liittojäsenyydelleen sitä, että

ammattiliitto edistää vastaajalle tärkeitä asioita yhteiskunnassa.

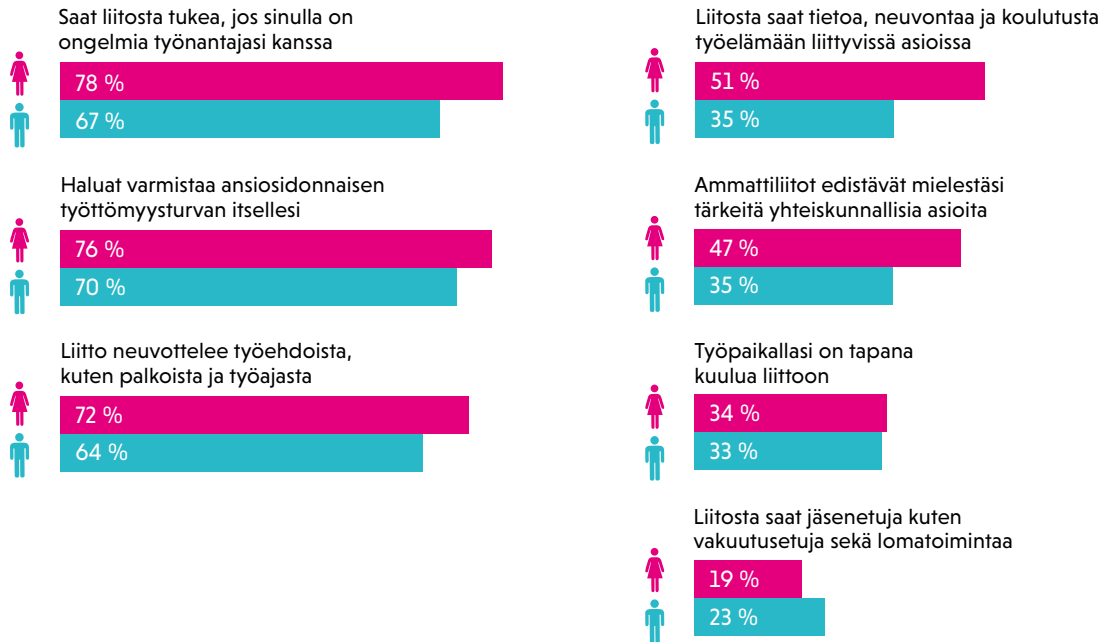
Teollisuudessa töitä tekevät ovat muita useammin (38 %) sitä mieltä, että heidän työpaikallaan on tapana kuulua liittoon. Liittojen jäsenetuja ja lomatoimintaa pitävät taas yksityisten palvelualojen työntekijät selvästi vähemmän tärkeänä kuin muilla sektoreilla työskentelevät liittojen jäsenet.

Jäsenyys koetaan tärkeäksi

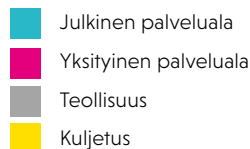
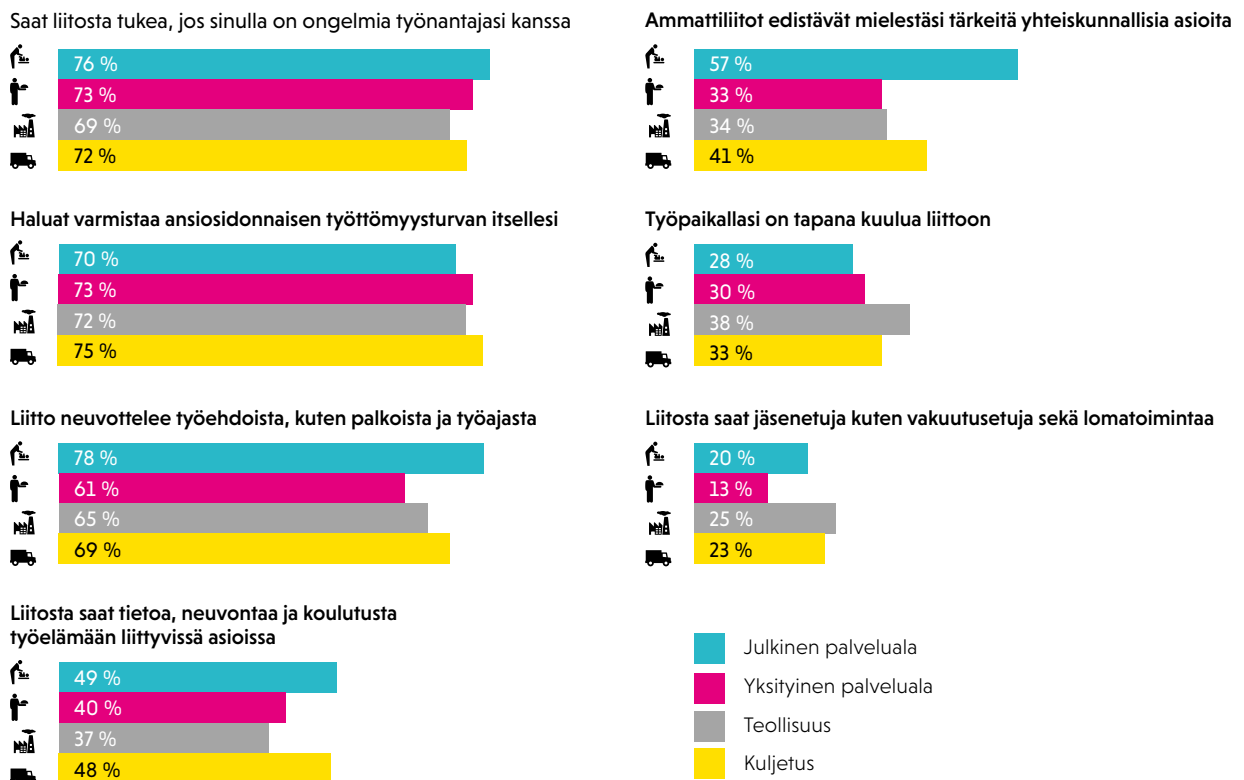
Valtaosa ammattiliittojen 20–40-vuotiaista jäsenistä pitää ammattiliiton jäsenyyttä vähintään melko tärkeänä osana elämäänsä. Erittäin tärkeänä sitä pitää 40 prosenttia kaikista vastaajista. Kymmenisen prosenttia sen sijaan ei pidä liittojäsenyyttä kovinkaan tärkeänä. Useimmin näin ajatellaan yksityisellä palvelualalla.

Puolet julkisella sektorilla (51 %) ja kuljetusalalla (59 %) työskentelevistä kokee, että kuuluminen ammattiliittoon on heille erittäin tärkeää.

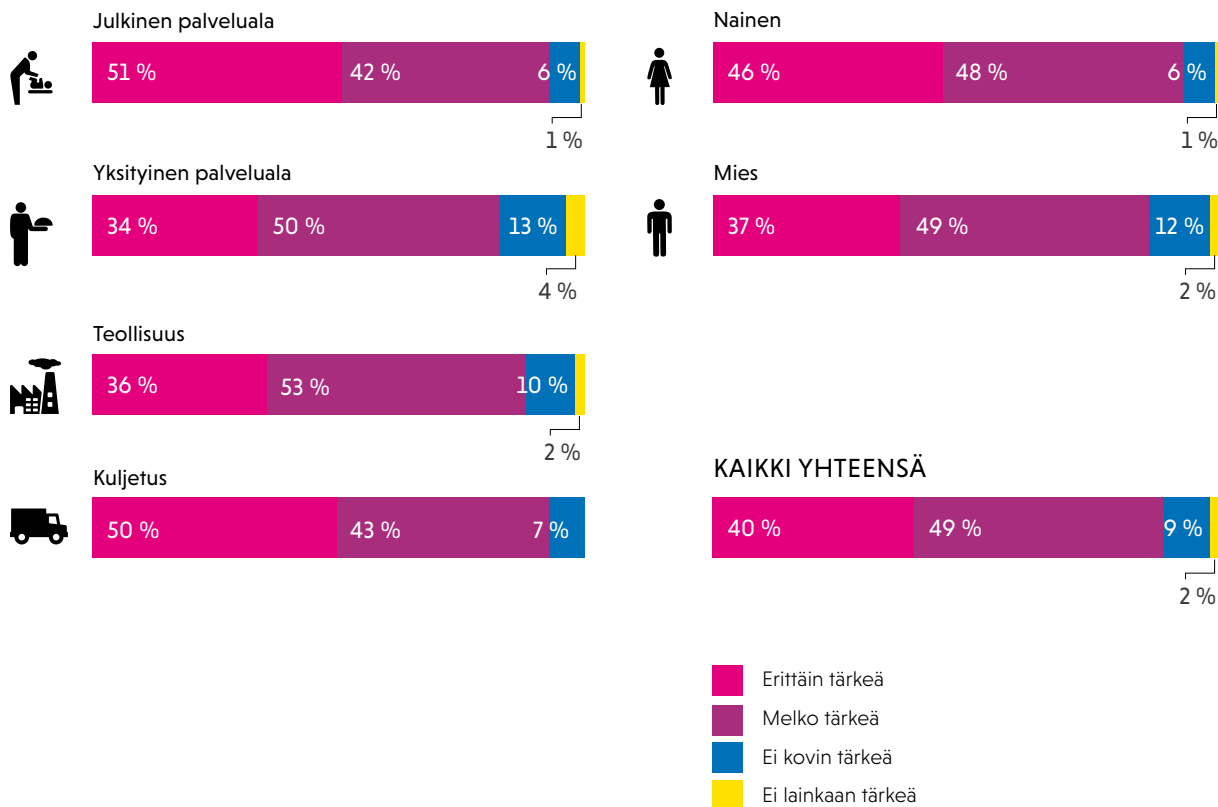
Syy kuulua ammattiliittoon, erittäin merkittävä. (%, sukupuolen mukaan)

Syy kuulua ammattiliittoon, erittäin merkittävä. (%, toimialan mukaan)

Kuinka tärkeää ammattiliiton jäsenyys on. (%)

Ammattiliiton jäsenyyteen suhtautumisessa on selkeä ero naisten ja miesten välillä. Naisista lähes puolet (46 %) pitää jäsenyyttä erittäin tärkeänä ja miehistä näin ajattelee runsas kolmannes (37 %) 20–40-vuotiaista liittojen jäsenistä.

Viisi prosenttia 20–40-vuotiaista ammattiliittojen jäsenistä kertoo olevansa erittäin aktiivisia ammattiliiton jäseniä. Todennäköisesti se tarkoittaa, että he osallistuvat aktiivisesti ammattiliittojen ja ammattiosastojen perinteiseen yhdistystoimintaan. Melko aktiivisia liitojäseniä kertoo olevansa viidennes (20 %) jäsenistä.

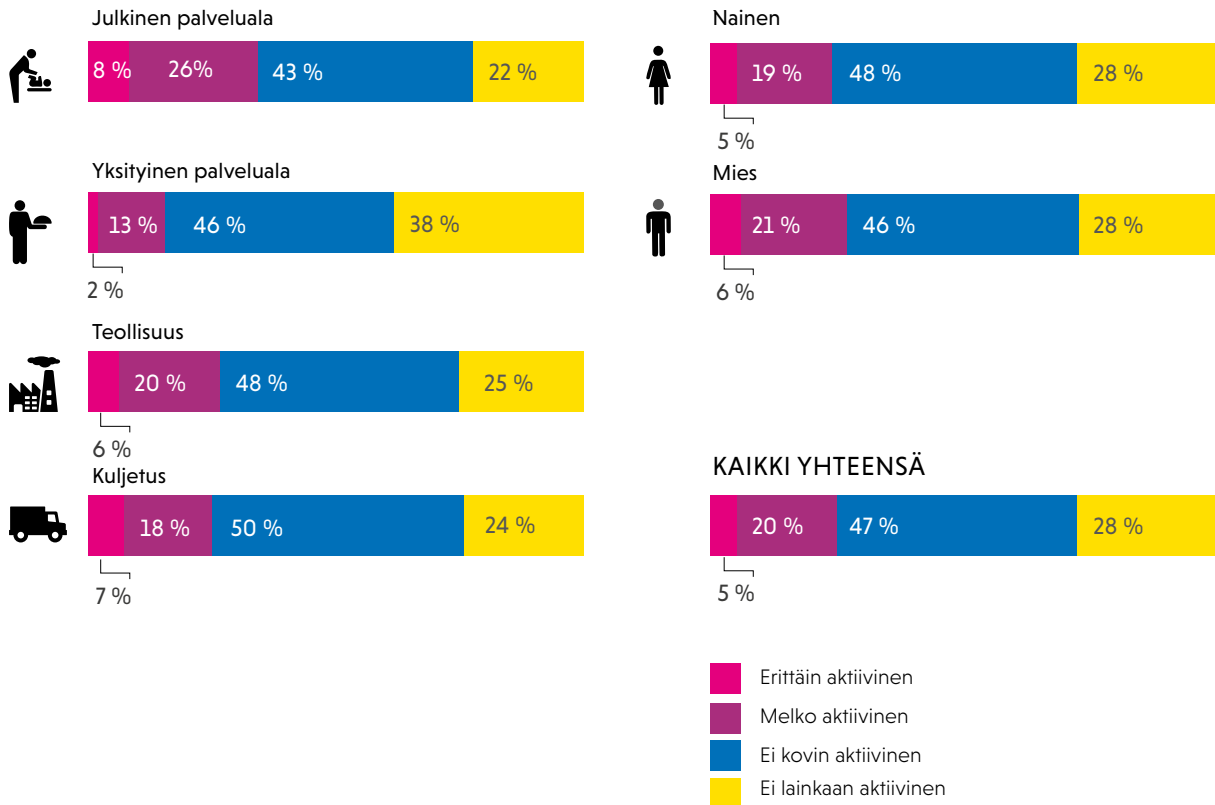
Ammattiliittojen toiminta näyttäisi kiinnostavan useimmin julkisella sektorilla työskenteleviä ja vähiten yksityisellä palvelualalla töitä tekeviä jäseniä. Miehet ovat ehkä hiukkasan kiinnostuneempia osallistumaan ammattiliittojen toimintaan kuin naiset.

Tarvetta joustavammille toimintamuodoille

Kysyimme liittojen 20–40-vuotiailta jäseniltä myös, mikä lisäksi heidän kiinnostustaan osallistua oman ammattiliittonsa toimintaan. Lähes kaksi kolmesta (64 %) arvioi, että joustavuuden lisääminen ammattiliiton toimintaa lisäsi kiinnostusta osallistua ainakin jonkin verran. Lähes viidennes (18 %) oli sitä mieltä, että mahdollisuus osallistua joustavasti omilla ehdoilla lisäisi merkittävästi heidän kiinnostustaan. Tämä tarkoittaa, että perinteistä liittojen sekä ammattiosastojen yhdistystoimintaa pitäisi uudistaa ja luoda uudenlaisia tapoja osallistua ammattiyhdistystoimintaan.

Myös jäsenten pyytäminen mukaan toimintaan sekä tiedon jakaminen ammattiliittojen toiminnasta tuntuisivat lisäävän jäsenten kiinnostusta osallistua.

Kuinka aktiivinen jäsen koet olevasi? (%)

Mikä lisää kiinnostusta osallistua ammattiliiton toimintaan? (%)

Jos joku pyytäisi sinua mukaan

Jos voisit olla toiminnassa mukana joustavasti omilla ehdoillasi

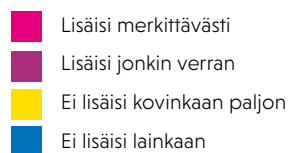
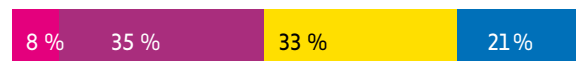
Jos sinun ei tarvitsisi miettiä, mitä muut ajattelevat sinusta, kun osallistut ammattiliiton toimintaan

Jos tietäisit enemmän ammattiliittojen toiminnasta ja tarjolla olevista tehtävistä

Jos ammattiliiton toimintatavat olisivat nykyaikaisempia

07

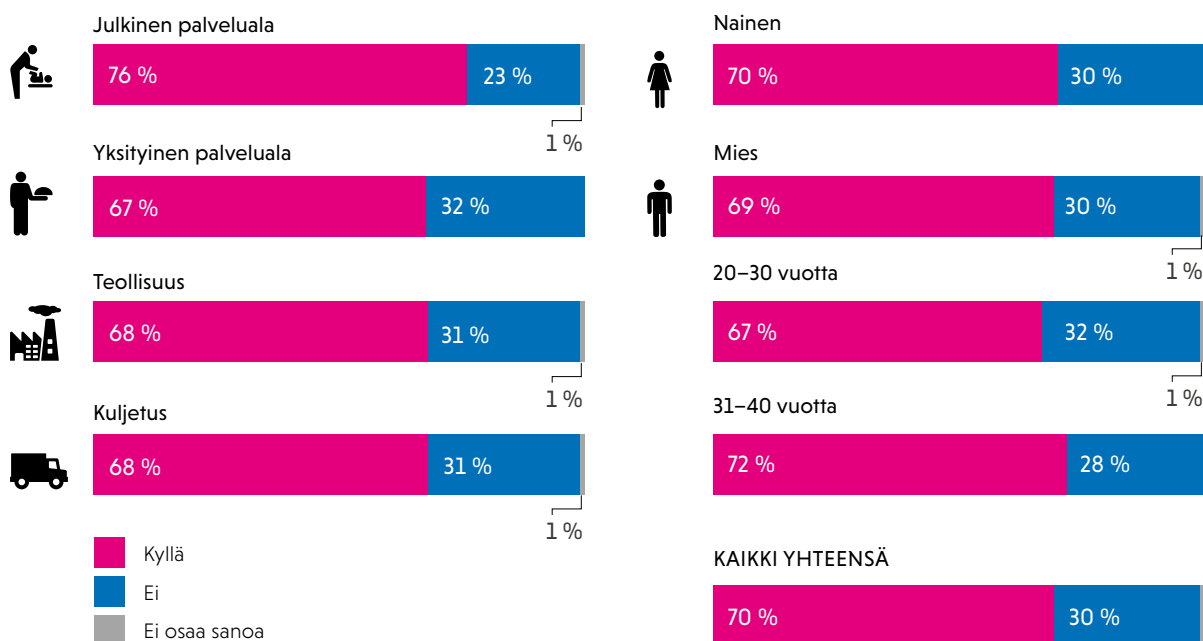
Suurin osa on työskennellyt maahanmuuttajan kanssa

SAK:laisilla aloilla työskentely ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden kanssa on hyvin yleistä. Tutkimuksen vastaajista 70 prosenttia kertoo, että on tehnyt töitä maahanmuuttajan kanssa.

Julkisella sektorilla työskentely ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden kanssa on keskimääräistä yleisempää: jopa kolme neljästä julkisen palvelualan vastaajasta (76 %) kertoo, että tekee tai on tehnyt töitä maa-

hanmuuttajan kanssa. Muilla toimialoilla kokemuksia maahanmuuttajien kanssa työskentelystä on noin kahdella kolmesta vastaajasta.

Työskentelee nyt tai on työskennellyt maahanmuuttajan kanssa. (%)

Näkemykset maahanmuuttajista työelämässä varsin myönteisiä

SAK:laisten ammattiliittojen 20–40-vuotiaiden jäsenten suhtautuminen ulkomaalaistaustaisiin työntekijöihin ja työperäiseen maahanmuuttoon on varsin positiivista. Erittäin myönteisesti maahanmuuttajiin suomalaisessa työelämässä suhtautuvat naiset ja ne, joilla on kokemusta työnteosta maahanmuuttajien kanssa.

Vastaajista 70 prosenttia on sitä mieltä, että maahanmuuttajat tuovat suomalaisiin työyhteisöihin uusia näkökulmia ja kansainvälistä osaamista. Naisista näin ajattelee jopa 80 prosenttia. Valtaosa vastaajista myös työskentelee tai työskentelisi mielellään maahanmuuttajien kanssa.

Vastaajista selkeä enemmistö (63 %) on täysin tai ainakin melko samaa mieltä myös siitä, että Suomi tarvitsee työvoimaa oman maan ulkopuo-

lelta. Eniten tarpeellisena ulkomaisen työvoiman saamista Suomeen pitävät miehet (70 %) ja ne, jotka ovat työskennelleet maahanmuuttajien kanssa (66 %). Tutkimukseen vastanneista vähiten työperäistä maahanmuuttoa kannattavat työntekijät, joilla ei ole kokemusta työskentelystä maahanmuuttajien kanssa (55 %). Kuitenkin myös enemmistö heistä pitää työperäistä maahanmuuttoa tarpeellisena.

Tutkimukseen osallistuneet ovat lähes yksimielisiä siitä, että ulkomaisen työvoiman saatavuusharkinta tulee säilyttää: vastaajista 89 prosenttia on sitä mieltä, että "ennen kuin Suomeen palkataan työvoimaa Euroopan unionin ulkopuolelta, pitäisi tarkistaa, onko maassa jo saatavilla työvoimaa kyseisiin töihin".

Tästä voimme päätellä, että jos EU:n ulkopuolisen työvoiman tarve voidaan todentaa, SAK:laisten liittojen 20–40-vuotiaiden jäsenten enemmistö hyväksyy työperäisen maahanmuuton suomalaisilla työmarkkinoilla.

Täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämästä. (%)

Maahanmuuttajat tuovat uusia näkökulmia ja kansainvälistä osaamista työyhteisöihin

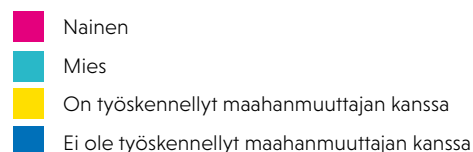
Suomi tarvitsee työvoimaa myös oman maan ulkopuolelta

Työskentelen tai työskentelisin mielelläni maahanmuuttajan kanssa

Ennen kuin Suomeen palkataan työvoimaa EU:n ulkopuolelta, pitäisi tarkistaa, onko maassa jo saatavilla työvoimaa kyseisiin töihin

Huolena palkkojen polkeminen

Työperäinen maahanmuutto aiheuttaa myös kritiikkiä ja epävarmuutta sen seurauksista. Noin neljännes vastaajista (27 %) uskoo, että "maahanmuuttajat vievät suomalaisten työpaikat". Väitteen kohdalla käy selvästi ilmi, että kriittisempiä ovat jälleen ne, jotka eivät ole koskaan työskennelleet maahanmuuttajien kanssa (37 %). Maahanmuuttajien kanssa työskennelleistä vain 23 prosenttia ajattelee, että ulkomaalaiset vievät suomalaisten työpaikat.

Väite, että "maahanmuutto polkee palkkoja Suomessa", jakaa vastaajien mielipiteet kahtia: tasan puo-

let on väitteestä täysin tai jokseenkin samaa mieltä, ja 47 prosenttia täysin tai jokseenkin eri mieltä. Kolme prosenttia vastaajista ei ota väitteeseen kantaa. Kriittisimmin väitteeseen suhtautuvat miehet (56 %) ja ne, jotka eivät ole työskennelleet maahanmuuttajien kanssa (53 %).

Selkeä enemmistö vastaajista on sitä mieltä (63 %), että maahanmuuttajat sopeutuvat suomalaiseen työelämään. Miehet ovat naisia selvästi epäilevämpiä asian suhteen, ja kaikista epäilevimpiä ovat jälleen työntekijät, joilla ei ole kokemusta työskentelystä maahanmuuttajien kanssa (44 %).

Täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämästä. (%)

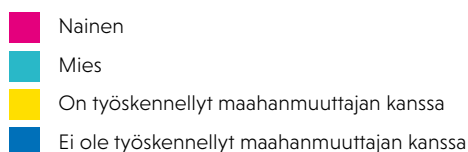
Maahanmuuttajat vievät suomalaisten työpaikat

Maahanmuutto polkee palkkoja Suomessa

Maahanmuuttajat eivät sopeudu suomalaiseen työelämään

Puutteellinen kielitaito on suurin ongelma

Jäsentutkimuksen yhteydessä esitimme maahanmuuttajien työskentelyä koskevia kysymyksiä niille alle 40-vuotiaille jäsenille, jotka ovat tehneet töitä ulkomaalaistaustaisten henkilöiden kanssa. Valtaosa heistä (84 %) ajattelee maahanmuuttajien olevan aivan yhtä hyviä tai huonoja työntekijöitä kuin suomalaiset. Naisista näin ajattelee 91 prosenttia ja miehistä 79 prosenttia.

Myös eri toimialoilla työskentelevien välillä on väitteen suhteen jonkin verran eroja. Yksityisen palvelualan (89 %) ja julkisen sektorin (87 %) työntekijät eivät näe eroa työnteossa suomalaisten ja maahanmuuttajien välillä. Teollisuudessa (79%) ja kuljetusalalla (78%) ollaan hieman kriittisempiä, vaikka valtaosa myös heistä pitää maahanmuuttajia yhtä hyvinä työntekijöinä kuin suomalaisia.

Vajaa puolet (45 %) maahanmuuttajien kanssa työskennelleistä vastaajista kokee, että maahanmuuttajilla on vaikeuksia sopeutua suomalaisen työelämän tapoihin. Hieman useampi vastaaja ajattelee näin teollisuudessa (50 %) ja kuljetusalalla (50 %), ja vähiten näin ajatellaan julkisella sektorilla (38 %).

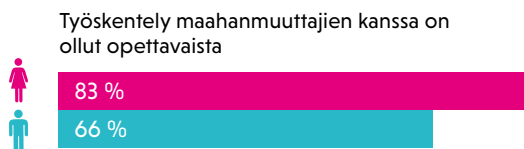
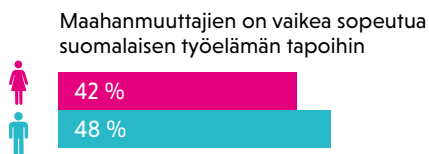
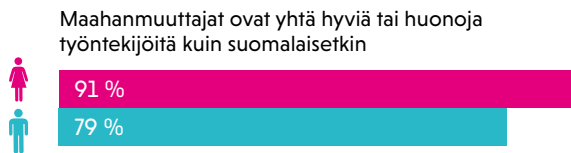
Maahanmuuttajien kanssa työskennelleiden vastaajien joukossa työskentelyä maahanmuuttajien kanssa pidetään opettavaisena erityisesti julkisella (85 %) ja yksityisellä (82%) palvelualalla. Myös teollisuudessa (64 %) ja kuljetusalalla (61 %) työskentelevistä näin ajattelee reilusti yli puolet vastaajista.

Miesten ja naisten vastauksissa on väitteen kohdalla jälleen selkeä ero. Naisista 83 prosenttia pitää töiden tekemistä maahanmuuttajien kanssa opettavaisena, kun miehistä näin ajattelee 66 prosenttia.

Lähes kaikki (89 %) alle 40-vuotiaat, jotka ovat työskennelleet ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden kanssa, kokevat, että maahanmuuttajien puutteellinen kielitaito hankaloittaa heidän työskentelyään Suomessa. Kielitaitoon liittyvät ongelmat ovat nousseet esille myös muissa SAK:n kyselyissä.

Maahanmuuttajien kohdalla toinen ongelma liittyy työturvallisuuteen. Noin 40 prosenttia vastaajista on täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että "maahanmuuttajat eivät välitä työturvallisuudesta samaan tapaan kuin suomalaiset työntekijät". Teollisuudessa työskentelevistä vastaajista näin ajattelee niukka enemmistö (52 %), ja julkisella palvelualalla maahanmuuttajien suhtautumista työturvallisuuteen moittii vajaa kolmannes (30 %).

Täysin tai melko samaa mieltä väittämästä. (%) (vastaajina vain maahanmuuttajien kanssa työskennelleet)

Työntekijöitä ulkomailta – hyvä vai huono asia?

Reilu puolet SAK:laisten liittojen alle 40-vuotiaista jäsenistä (53 %) pitää enemmän hyvänä kuin huonona asiana, että Suomeen tulee työntekijöitä ulkomailta. Enemmän huonona asiaa pitää 42 prosenttia vastaajista, ja viisi prosenttia ei ota asiaan kantaa.

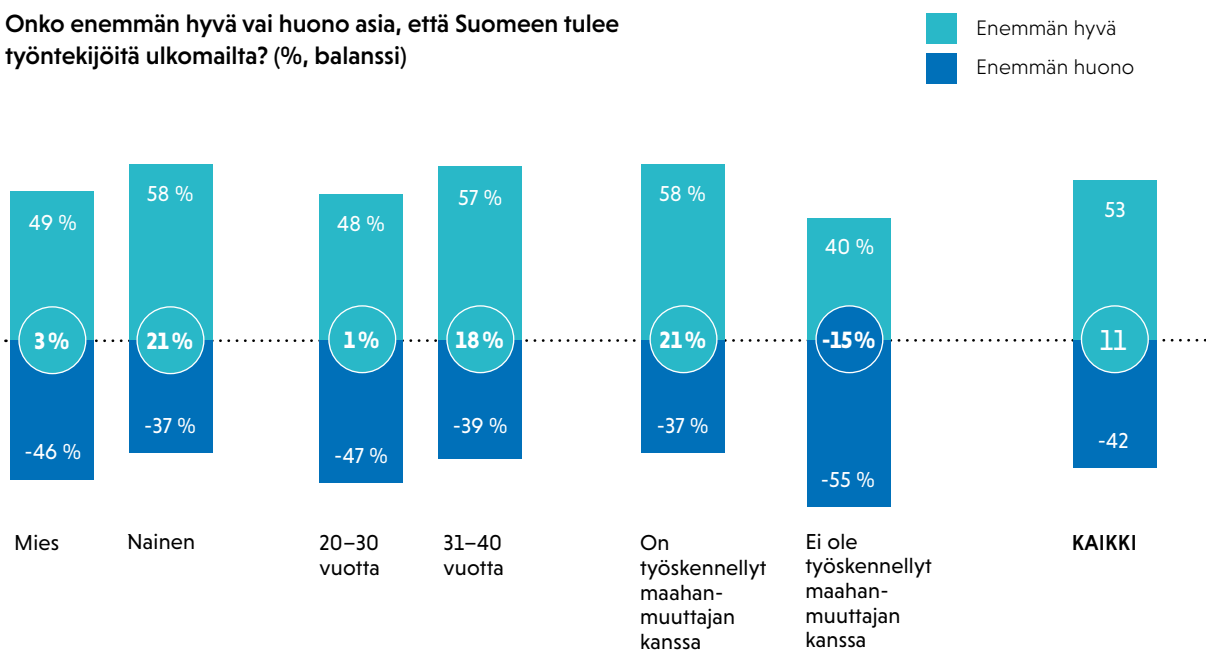
Suhtautuminen työperäiseen maahanmuuttoon käy selvästi ilmi alla olevasta kuviosta. Siinä on laskettu mielipiteiden balanssi eli se, miten paljon enemmän tai vähemmän vastaajissa on niitä, jotka pitävät työperäistä maahanmuuttoa hyvänä ²⁾.

Kaikista vastaajista työperäistä maahanmuuttoa pitää enemmän hyvänä asiana 53 prosenttia ja enemmän huonona 42 prosenttia, joten balanssin arvo (53–42) on yhteensä 11. Maahanmuuttoa hyvänä asiana pitäviä on siis 11 prosenttiyksikköä enemmän kuin sitä huonona pitäviä.

Työperäiseen maahanmuuttoon positiivisimmin suhtautuvat naiset ja työntekijät, joilla on kokemusta työskentelystä maahanmuuttajien kanssa. Näiden molempien ryhmien balanssin arvo on 21.

Kriittisimmin maahanmuuttoon suhtautuvat jälleen ne, jotka eivät ole tehneet ulkomaalaistaustaisten kanssa töitä. Ryhmän balanssin arvo on -15.

Onko enemmän hyvä vai huono asia, että Suomeen tulee työntekijöitä ulkomailta? (% , balanssi)

²⁾ Jos kaikki pitäisivät asiaa hyvänä, balanssin arvo olisi 100. Jos taas kaikki pitäisivät sitä huonona, balanssin arvo olisi -100. Jos asiaa hyvänä ja huonona pitäviä on yhtä paljon, balanssin arvo on nolla.

Sukupuolten mielipiteissä selkeä ero

Suhtautumisessa työperäiseen maahanmuuttoon on selkeä ero sukupuolten välillä: naisista reilusti yli puolet (58 %) pitää työperäistä maahanmuuttoa enemmän hyvänä kuin huonona asiana, kun miehistä näin ajattelee hieman alle puolet. Eroa miesten ja naisten välillä on yhdeksän prosenttiyksikköä.

Ero kasvaa selvemmäksi, kun vastauksia katsoo sukupuolen lisäksi ikäryhmittäin. Nuorimmista, 20–30-vuotiaista miehistä vain 42 prosenttia pitää maahanmuuttoa enemmän hyvänä kuin huonona asiana, kun saman ikäisistä naisista näin ajattelee keskimääräistä useampi eli 57 prosenttia.

Vastaajien suhtautuminen työperäiseen maahanmuuttoon eroaa selvästi eri toimialojen välillä. Suomeen ulkomailta tuleviin työntekijöihin suhtaudutaan kaikkein myönteisimmin julkisella sektorilla, ja myös yksityisen palvelualan työntekijöistä selvä enemmistö pitää sitä hyvänä asiana. Kielteisemmin Suomeen tulevaan työperäiseen maahanmuuttoon suhtautuvat teollisuudessa ja kuljetusalalla työskentelevät vastaajat sekä nuoret miehet.

On enemmän hyvä asia, että Suomeen tulee työntekijöitä ulkomailta (%)

20–30 vuotta

57%

31–40 vuotta

59%

20–30 vuotta

42%

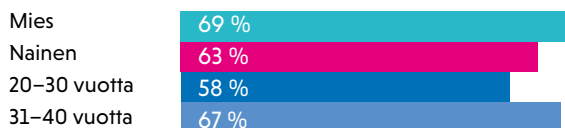
31–40 vuotta

55%

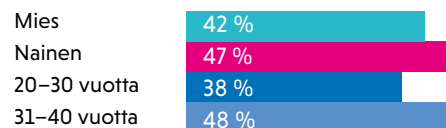
On enemmän hyvä asia, että Suomeen tulee työntekijöitä ulkomailta. (%)

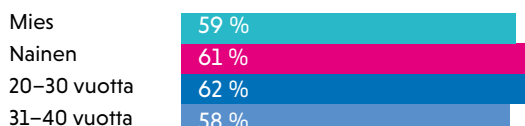
JULKINEN PALVELUALA

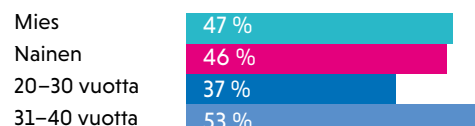
TEOLLISUUS

YKSITYINEN PALVELUALA

KULJETUSALA

08

Taustatietoja

20–40-vuotiaiden SAK:laisten työsuhteet.
(%, töissä olevat)

Vastaaajista 12 prosenttia ei ollut keväällä 2019 työelämässä.

Kokoaikatyössä

80 %

Osa-aikatyössä

13 %

Vakituisessa työsuhteessa

81 %

Määräaikaisessa työsuhteessa

12 %

Jokin muu työnteon tapa

7 %

20–40-vuotiaiden SAK:laisten työsuhteet.
(%, töissä olevat, sukupuolen mukaan)

Kokoaikatyössä

66 %

89 %

Osa-aikatyössä

25 %

6 %

Vakituisessa työsuhteessa

74 %

87 %

Määräaikaisessa työsuhteessa

17 %

8 %

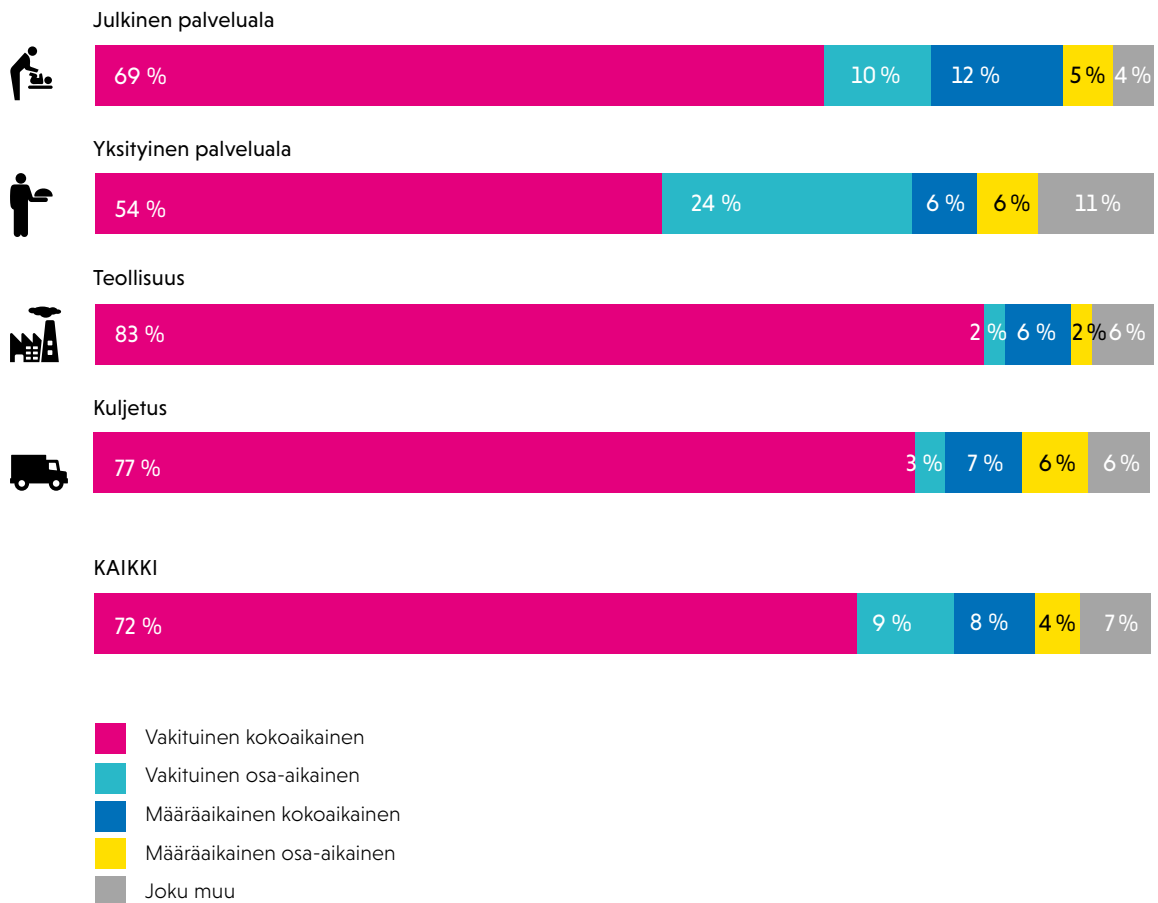
Jokin muu työnteon tapa

9 %

5 %

■ Nainen
■ Mies

20–40-vuotiaiden SAK:laisten työsuhteet. (%, töissä olevat, toimialan mukaan)

20–40-vuotiaiden SAK:laisten koulutus. (%)

Ei ammatillista tutkintoa

11 %

Ammattitutkinto kuten ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto

66 %

Opistotason tutkinto kuten tekninen opisto tai kauppaopisto

6 %

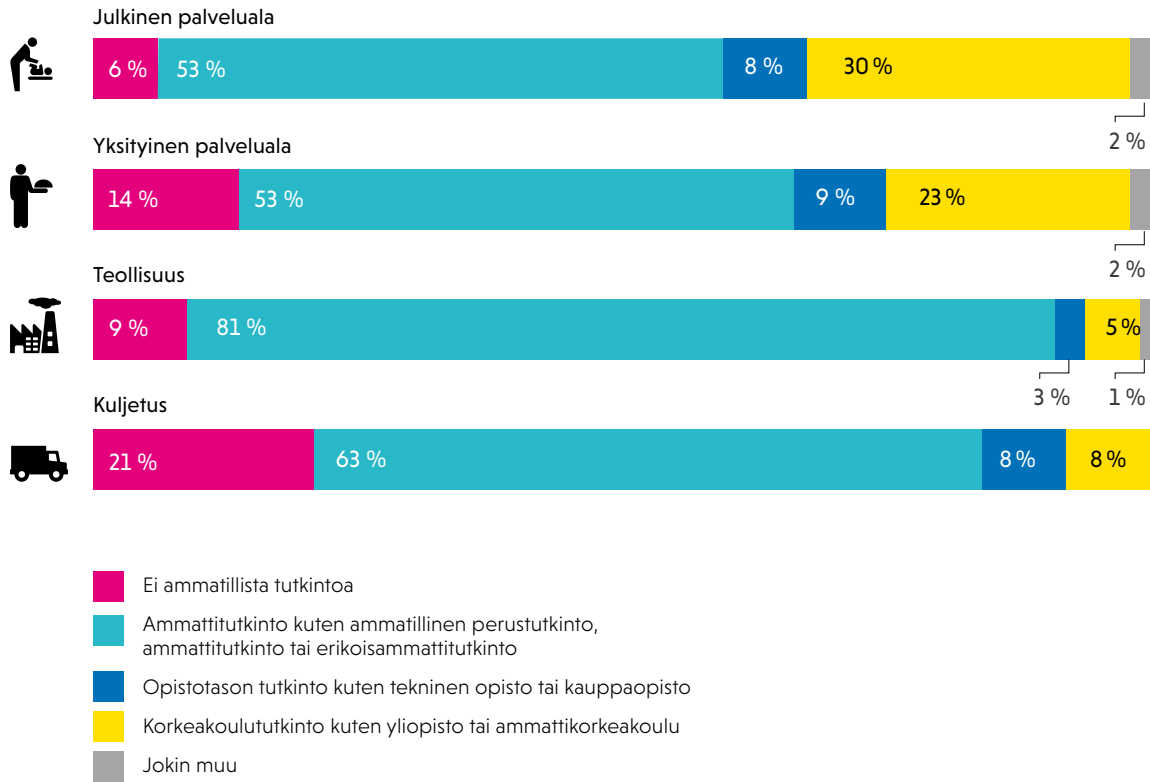
Korkeakoulututkinto kuten yliopisto tai ammattikorkeakoulu

16 %

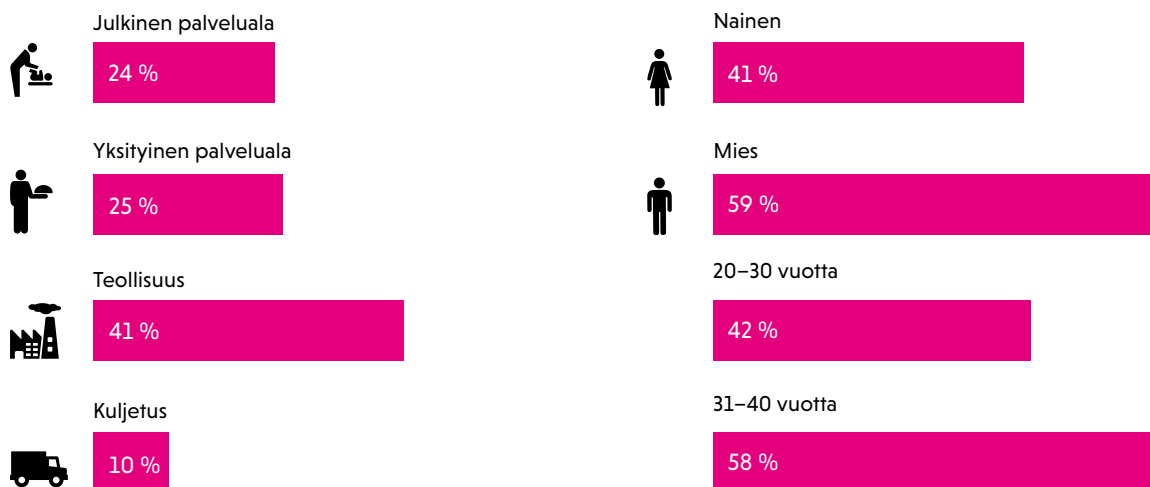
Jokin muu

1 %

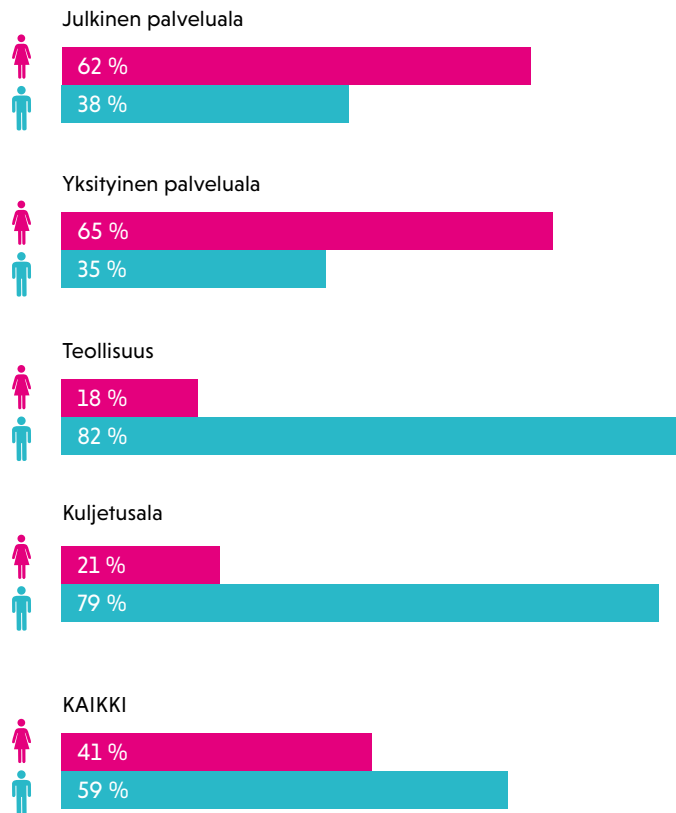
20-40-vuotiaiden SAK:laisten koulutus.
(%, toimialan mukaan)

Vastaajat (%)

Vastaajat toimialoittain. (%)

SAK:n jäsentutkimus 2019

Valtaosa 20–40-vuotiaista SAK:laisista palkansaajista pitää ammattiliiton jäsenyyttä vähintään melko tärkeänä asiana. He odottavat liitoilta tukea mahdollisissa ongelmissa työnantajan kanssa sekä turvaa työttömyyden varalle. Myös se, että ammattiliitto neuvottelee työehdoista jäsenten puolesta, on tärkeä syy kuulua liittoon.

Vuoden 2019 jäsentutkimuksen mukaan naisten ja miesten ajatusmaailmoissa on kuitenkin selkeitä eroja. Naiset kantavat miehiä enemmän huolta työelämän tasa-arvosta sekä työttömyysturvan ja eläketujen riittävydestä. Miehet puolestaan nostavat naisia tärkeämmäksi toimet työllisyyden puolesta omalla alallaan.

Miehet ovat naisia vähemmän huolissaan omasta tulevaisuudestaan työmarkkinoilla, kun taas naiset voisivat miehiä useammin kouluttautua uuteen ammattiin eivätkä pidä omassa työssään hyvää palkkaa ihan yhtä tärkeänä kuin miehet.

Työperäistä maahanmuuttoa koskevissa kysymyksissä naisten suhtautuminen on selkeästi myönteisempää kuin miesten. Naiset ovat myös miehiä enemmän huolissaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja valmiimpia toimiin sen hillitsemiseksi.

SAK on kartoittanut ammattiliittojen jäsenten näkemyksiä ja edunvalvontaan kohdistuvia odotuksia viiden vuoden välein vuodesta 1984 lähtien.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Pitkän sillanranta 3, PL 157, 00531 Helsinki
020 774 000 - sak@sak.fi - www.sak.fi